

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ЗЕРНО-АГРОТРЕЙД»**

**Фінансова звітність
за рік, що закінчився 31 грудня 2021**

Разом зі звітом незалежного аудитора

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН	3
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)	5
ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ	6
ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ	7
ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ	8

Звіт незалежного аудитора

Учасникам Товариства з обмеженою відповідальністю «Зерно-Агротрейд»

Звіт про аудит фінансової звітності

Наша думка

На нашу думку, фінансова звітність відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Товариства з обмеженою відповідальністю «Зерно-Агротрейд» (далі - Компанія) станом на 31 грудня 2021 року та фінансові результати та рух грошових коштів Компанії за рік, що закінчився на вказану дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) і відповідає, в усіх суттєвих аспектах, вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Наш звіт аудитора відповідає нашому додатковому звіту для Аудиторського комітету від 31 травня 2022 року.

Предмет аудиту

Фінансова звітність Компанії включає:

- звіт про фінансовий стан станом на 31 грудня 2021 року;
- звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про рух грошових коштів за рік, що закінчився на вказану дату;
- звіт про власний капітал за рік, що закінчився на вказану дату; та
- примітки до фінансової звітності, які включають опис основних принципів облікової політики та іншу пояснювальну інформацію.

Основа для думки

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Наша відповідальність відповідно до цих стандартів описана далі у розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту.

Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки.

Незалежність

Ми є незалежними по відношенню до Компанії відповідно до Міжнародного кодексу етики для професійних бухгалтерів (у тому числі Міжнародних стандартів незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичних вимог Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», які стосуються нашого аудиту фінансової звітності в Україні. Ми виконали наші інші етичні обов'язки відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ.

Відповідно до всієї наявної у нас інформації, ми заявляємо, що ми не надавали неаудиторських послуг, які заборонені частиною 4 статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність».

Ми не надавали послуг Компанії, крім послуг з обов'язкового аудиту, протягом періоду з 1 січня 2021 року до 31 грудня 2021 року.

Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю

Ми звертаємо увагу на Примітку 2 (b) у фінансовій звітності, в якій описано, що з 24 лютого 2022 року на діяльність Компанії суттєво впливають військові дії, що тривають в Україні, і масштаби подальшого розвитку подій або терміни припинення цих дій є невизначеними. Як зазначено у Примітці 2 (b), ці події та умови разом з іншими питаннями, описаними у Примітці 2 (b), свідчать про існування суттєвої невизначеності, яка може викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати подальшу безперервну діяльність. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Пояснювальний параграф

Відповідно до чинного законодавства станом на дату цього аудиторського звіту фінансова звітність Компанії повинна бути складена в єдиному електронному форматі (iXBRL). Як описано у Примітці 2 (a) до фінансової звітності, що станом на дату цього аудиторського звіту управлінський персонал Компанії ще не підготував пакет звітності у форматі iXBRL внаслідок обставин, описаних у цій Примітці, та планує підготувати і подати цей пакет звітності протягом 2022 року. Наша думка не є модифікованою щодо цього питання.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту - це питання, які, на нашу професійну думку, мали найбільше значення для нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання були розглянуті у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та при формуванні нашої думки про цю звітність, і ми не висловлюємо окремої думки з цих питань. Крім питання, описаного у розділі "Суттєва невизначеність, пов'язана з подальшою безперервною діяльністю", ми визначили питання, яке описано нижче, ключовим питанням аудиту, про яке слід повідомити у нашому звіті.

Ключове питання аудиту

Які аудиторські процедури були виконані стосовно ключового питання аудиту

Ризик шахрайства в доходах від реалізації товарів

Дохід від продажу товарів визнається Компанією в момент передачі контролю над цими товарами покупцю.

МСА 240 "Відповідальність аудитора, що стосується шахрайства, при аудиті фінансової звітності" вимагають, щоб аудитор оцінював ризик суттєвого викривлення з припущенням ризику шахрайства при визнанні доходу.

Існує ризик того, що дохід від реалізації товарів може бути завищений через шахрайство, що мало місце внаслідок тиску, який може відчувати керівництво Компанії щодо досягнення особистих цільових показників або для отримання власної вигоди.

Ми отримали розуміння процесу та засобів контролю щодо своєчасного визнання доходу.

Ми перевірили наявність та повноту визнаних доходів від продажів шляхом отримання підтверджень безпосередньо від клієнтів Компанії.

Крім того, ми підтвердили точність визнаних доходів шляхом детального тестування окремих операцій визнання доходу.

Ми провели аналіз цін у порівнянні до цін на світових та внутрішньому ринках для того, щоб переконатися, що стратегія ціноутворення Компанії відповідає ринковим трендам. Крім того, ми оглянули процес затвердження цін встановлений у Компанії та переконалися, що затверджені ціни у контрактах відповідають цінам у відповідних операціях з визнання доходу.

Дохід є важливим елементом того, як Компанія оцінює свою ефективність, та базою для схем стимулювання керівництва. Орієнтація Компанії на доходи як на один з ключових показників ефективності, створює стимул для визнання доходів до моменту переходу контролю над товаром або визнання фіктивних операцій з доходами, які фактично не мали місця. Крім того, доходи можуть бути навмисно завищені шляхом маніпулювання ціною або відрахувань з доходу.

Ми провели ретельне детальне тестування для визнання доходу в належний період, шляхом перевірки умов договорів продажу, включаючи пункти передачі контролю.

Ми переконалися, що після закінчення звітного періоду не було проведено операцій скасування доходів, що могло би свідчити про можливі фіктивні доходи, визнані протягом звітного періоду.

Усі наші процедури були проведені на вибірковій основі.

Інша інформація, включаючи звіт про управління

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація включає звіт про управління (але не включає фінансову звітність та наш звіт аудитора щодо цієї фінансової звітності), які ми отримали до дати випуску цього звіту аудитора.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на іншу інформацію, включаючи звіт про управління.

У зв'язку з проведенням нами аудиту фінансової звітності наш обов'язок полягає в ознайомленні із зазначеною вище іншою інформацією та у розгляді питання про те, чи наявні суттєві невідповідності між іншою інформацією та фінансовою звітністю або нашими знаннями, одержаними в ході аудиту, та чи не містить інша інформація інших можливих суттєвих викривлень.

На нашу думку, за результатами проведеної нами роботи у ході аудиту інформація, наведена в звіті про управління за фінансовий рік, за який підготовлена фінансова звітність, відповідає фінансовій звітності.

Крім того, виходячи з нашого знання та розуміння суб'єкта господарювання та його середовища, отриманих у ході аудиту, ми зобов'язані повідомляти про факт виявлення суттєвих викривлень у звіті про управління та іншій інформації, які ми отримали до дати цього аудиторського звіту. Ми не маємо що повідомити у цьому зв'язку.

Відповідальність управлінського персоналу та Аудиторського комітету за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо фінансової звітності, а також за такий внутрішній контроль, який управлінський персонал визначає потрібним для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, за розкриття у відповідних випадках відомостей, що стосуються безперервної діяльності, та за складання звітності на основі припущення про подальшу безперервну діяльність, крім випадків, коли управлінський персонал має намір ліквідувати Компанію або припинити її діяльність, або коли в нього відсутня жодна реальна альтернатива, крім ліквідації або припинення діяльності.

Аудиторський комітет несе відповідальність за нагляд за процесом підготовки фінансової звітності Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Наша мета полягає в отриманні обґрунтованої впевненості у тому, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки, та у випуску аудиторського звіту, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, але не є гарантією того, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявляє суттєві викривлення за їх наявності.

Викривлення можуть виникати внаслідок шахрайства або помилки і вважаються суттєвими, якщо можна обґрунтовано очікувати, що окремо чи в сукупності вони вплинуть на економічні рішення користувачів, які приймаються на основі цієї фінансової звітності.

У ході аудиту, що проводиться відповідно до МСА, ми застосовуємо професійне судження та зберігаємо професійний скептицизм протягом всього аудиту. Крім того, ми виконуємо наступне:

- виявляємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства або помилки; розробляємо та виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики; отримуємо аудиторські докази, які є належними та достатніми і надають підстави для висловлення нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті шахрайства є вищим, ніж ризик невиявлення суттєвого викривлення в результаті помилки, оскільки шахрайські дії можуть включати змову, підробку, навмисний пропуск, викривлене подання інформації та дії в обхід системи внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння системи внутрішнього контролю, що стосується аудиту, з метою розробки аудиторських процедур, які відповідають обставинам, а не з метою висловлення думки щодо ефективності внутрішнього контролю Компанії;
- оцінюємо належний характер застосованої облікової політики та обґрунтованість бухгалтерських оцінок і відповідного розкриття інформації, підготовленої управлінським персоналом;
- робимо висновок про правомірність застосування управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності та на основі отриманих аудиторських доказів - висновок про наявність суттєвої невизначеності у зв'язку з подіями або умовами, які можуть викликати значні сумніви у спроможності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми дійшли висновку про наявність суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу у нашому аудиторському звіті до відповідного розкриття інформації у фінансовій звітності або, якщо таке розкриття є неналежним, модифікувати нашу думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Проте майбутні події або умови можуть призвести до того, що Компанія втратить здатність продовжувати свою діяльність на безперервній основі;
- проводимо оцінку подання фінансової звітності в цілому, її структури та змісту, включаючи розкриття інформації, а також того, чи розкриває фінансова звітність операції та події, покладені в її основу, так, щоб було забезпечено їхнє достовірне подання.

Ми здійснюємо інформаційну взаємодію з Аудиторським комітетом повідомляючи їм, серед іншого, про запланований обсяг та строки аудиту, а також про суттєві зауваження за результатами аудиту, у тому числі про значні недоліки системи внутрішнього контролю, які ми виявляємо у ході аудиту.

Крім того, ми надаємо Аудиторському комітету заяву про те, що ми дотримались усіх відповідних етичних вимог до незалежності, та поінформували цих осіб про всі взаємовідносини та інші питання, які можна обґрунтовано вважати такими, що мають вплив на незалежність аудитора, і, якщо потрібно, - про заходи, вжиті для усунення загроз, або застосовані застережні заходи.

Із тих питань, про які ми повідомили Аудиторський комітет, ми визначаємо питання, які були найбільш значущими для аудиту фінансової звітності за поточний період і, відповідно, є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання у нашому аудиторському звіті, крім випадків, коли оприлюднення інформації про ці питання заборонене законом чи нормативними актами, або коли у надзвичайно рідкісних випадках ми доходимо висновку про те, що інформація про будь-яке питання не повинна бути повідомлена у нашому звіті, оскільки можливо обґрунтовано передбачити, що негативні наслідки повідомлення такої інформації перевищать суспільно значиму користь від її повідомлення.

Звіт про інші правові та регуляторні вимоги

Призначення аудитора

Ми вперше були призначені аудиторами Компанії для обов'язкового аудиту рішенням учасників 15 серпня 2019 року.

Наше призначення поновлювалося щороку рішенням учасників протягом загального періоду безперервного призначення аудитором, який складає 3 роки.

Ключовий партнер з аудиту, відповідальний за завдання з аудиту, за результатами якого випущено цей звіт незалежного аудитора, Волкова Олена Анатоліївна.

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

Волкова Олена Анатоліївна

Ідентифікаційний код 21603903

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 0152

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 101813

ТОВ АФ "ПрайсвотерхаусКуперс (Аудит)"

м. Київ, Україна

31 травня 2022 року

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН
СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Актив	№ прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи		916	251
Первісна вартість		1 135	390
Накопичена амортизація		(219)	(139)
Незавершені капітальні інвестиції	4	53 130	6 599
Основні засоби	4	1 503 054	1 610 214
Первісна вартість		1 818 568	1 801 861
Знос		(315 514)	(191 647)
Довгострокові фінансові інвестиції: інші фінансові інвестиції		-	13 710
Довгострокова дебіторська заборгованість		140	1 341
Відстрочені податкові активи	18	-	193
Активи у формі прав користування		81 092	62 643
Усього за розділом I		1 638 332	1 694 951
II. Оборотні активи			
Запаси	5	343 578	231 899
Виробничі запаси		8 152	7 036
Незавершене виробництво		604	181
Готова продукція		100 755	194 598
Товари		234 067	30 084
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	6	211 477	352 226
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами		36 854	68 030
з бюджетом	6	64 421	224 580
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		42	45
Інша поточна дебіторська заборгованість	6	3 304	31 556
Гроші та їх еквіваленти	7	1 779	137 716
Рахунки в банках		1 779	137 716
Витрати майбутніх періодів		2 611	1 635
Інші оборотні активи		30 385	17 488
Усього за розділом II		694 451	1 065 175
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		-	-
Баланс		2 332 783	2 760 126

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН (ПРОДОВЖЕННЯ)
СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Пасив	№ прим.	31 грудня 2021	31 грудня 2020
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал, включаючи:			
Внески до зареєстрованого капіталу	8	4 105	4 105
Капітал у дооцінках		8 647	9 379
Додатковий капітал		(1 547)	(1 547)
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		193 140	51 902
Усього за розділом I		204 345	63 839
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	18	269	-
Довгострокові кредити та позики	9	518 717	856 529
Довгострокові зобов'язання з оренди		46 035	40 193
Усього за розділом II		565 021	896 722
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити та позики	9	136 391	94 950
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими кредитами та позиками	9	162 327	217 271
довгостроковими зобов'язаннями з оренди		83 412	55 931
товари, роботи, послуги	10	129 558	719 032
розрахунками з бюджетом		52 459	12 967
у тому числі з податку на прибуток		30 907	12 235
розрахунками зі страхування		520	265
розрахунками з оплати праці		665	334
з одержаних авансів		17 658	391 433
за розрахунками з учасниками		-	183 532
Поточні забезпечення		29 577	7 615
Інші поточні зобов'язання	10	950 850	116 235
Усього за розділом III		1 563 417	1 799 565
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс		2 332 783	2 760 126

Затверджено до випуску та підписано 31 травня 2022 року.

Скрипник Вадим Олександрович
Директор

Ніколаєва Ірина Дмитрівна
Головний бухгалтер

► ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
 ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
 (суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Розділ I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	№ прим.	2021	2020
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	11	3 723 130	4 032 605
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	12	(3 274 059)	(3 315 188)
Валовий:			
Прибуток		449 071	717 417
Інші операційні доходи	13	139 201	45 310
Адміністративні витрати	14	(163 189)	(85 158)
Витрати на збут	15	(140 762)	(113 426)
Інші операційні витрати	16	(16 341)	(285 630)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
Прибуток		267 980	278 513
Інші фінансові доходи	17	753	957
Фінансові витрати	17	(96 221)	(209 580)
Фінансовий результат до оподаткування:			
Прибуток		172 512	69 890
Витрати з податку на прибуток	18	(32 004)	(12 847)
Чистий фінансовий результат:			
Прибуток		140 508	57 043

Розділ II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	2021	2020
<i>Статті, що не будуть рекласифіковані у прибуток чи збиток:</i>		
Інший сукупний дохід до оподаткування	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	-	-
Сукупний дохід	140 508	57 043

► ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ
(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	№ прим.	2021	2020
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		4 086 543	3 928 185
Повернення податків і зборів у тому числі податку на додану вартість		267 603	347 865
Цільового фінансування		267 603	347 862
Надходження авансів від покупців та замовників		1 309	1 014
Надходження від повернення авансів		265 639	604 293
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		3 183	48 377
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)		33	1 087
Надходження від страхових премій		11 495	2 897
Надходження фінансових установ від повернення позик		(190)	-
Інші надходження		30	-
		3 781	1 981
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)		(3 541 012)	(3 046 919)
Праці		(119 159)	(82 579)
Відрахувань на соціальні заходи		(28 435)	(22 941)
Зобов'язань з податків і зборів		(50 469)	(57 031)
Витрачання на оплату авансів		(817 780)	(729 435)
Витрачання на оплату повернення авансів		(357 203)	(14 883)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами		(2 454)	-
Витрачання фінансових установ на надання позик		(737)	-
Інші витрачання		(6 667)	(341)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		(284 490)	981 570
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від отриманих:			
відсотків		756	-
Надходження від погашення позик		63 100	409 910
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці		9 118	-
Витрачання на придбання:			
необоротних активів		(92 246)	(23 984)
Витрачання на надання позик		(42 823)	(330 212)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		(62 095)	55 714
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Отримання позик		2 743 889	1 376 696
Витрачання на:			
Погашення позик		(2 209 571)	(1 889 076)
Сплату дивідендів		(183 532)	(216 580)
Витрачання на сплату відсотків		(77 168)	(140 685)
Витрачання на сплату заборгованості з оренди		(32 644)	(17 147)
Інші платежі		(27 273)	(67 060)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	9	213 701	(953 852)
Чистий рух грошових коштів за звітний період		(132 884)	83 432
Залишок коштів на початок року		137 716	43 494
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		(3 053)	10 790
Залишок коштів на кінець року	7	1 779	137 716

► ЗВІТ ПРО ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ

ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Стаття	Зареєстрований капітал	Капітал в дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
Залишок на 01 січня 2020 року	250	5 587	(1 547)	-	380 220	-	-	384 510
Чистий прибуток (збиток) за 2020 рік	-	-	-	-	57 043	-	-	57 043
Інший сукупний дохід за 2020 рік	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку:								
Виплати власникам	-	-	-	-	(400 112)	-	-	(400 112)
Внески акціонерів/учасників:								
Внески до капіталу	3 855	-	-	-	-	-	-	3 855
Інші зміни в капіталі *	-	3 792	-	-	14 751	-	-	18 543
Разом змін в капіталі	3 855	3 792	-	-	(328 318)	-	-	(320 671)
Залишок на 31 грудня 2020 року	4 105	9 379	(1 547)	-	51 902	-	-	63 839
Чистий прибуток (збиток) за 2021 рік	-	-	-	-	140 508	-	-	140 508
Інший сукупний дохід за 2021 рік	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі *	-	(732)	-	-	730	-	-	(2)
Разом змін в капіталі	-	(732)	-	-	141 238	-	-	140 506
Залишок на 31 грудня 2021 року	4 105	8 647	(1 547)	-	193 140	-	-	204 345

* В 2021 році, рядок «Інші зміни в капіталі», представлений реалізацією дооцінки основних засобів у сумі 732 тис. грн. (2020: 3 792 тис. грн.).

1. Загальна інформація

▪ Організаційна структура та діяльність

Товариство з обмеженою відповідальністю «Зерно-Агротрейд» (далі - Компанія) зареєстроване відповідно до законодавства України 14 серпня 2012 року та є резидентом України.

Основна діяльність Компанії – це оптова торгівля зерном, насінням і кормами для тварин. Підприємство також надає послуги по доробці, зберіганню зернових культур та здійснює оптову торгівлю харчовими оліями, хімічними продуктами, ПММ.

У 2021 році середньооблікова чисельність працівників склала 545 осіб (2020: 470 осіб).

Юридична адреса Компанії: Україна, Київська область, місто Київ, вулиця Ярославська, будинок 58.

▪ Умови здійснення діяльності в Україні

У 2021 році Україна була зобов'язана погасити значну суму державного боргу, що вимагало мобілізації суттєвого внутрішнього і зовнішнього фінансування у дедалі складніших умовах кредитування країн, економіка яких розвивається.

Події, що призвели до анексії Криму Російською Федерацією у лютому 2014 року, та конфлікт на сході України, що розпочався навесні 2014 року, дотепер залишаються неврегульованими. 24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала воєнне вторгнення в Україну. У результаті, Уряд України запровадив воєнний стан на всій території країни. Відносини між Україною та Російською Федерацією стали вкрай напруженими.

Відповідно до закону про воєнний стан НБУ запровадив певні тимчасові обмеження, які мають вплив на економічні умови, у тому числі обмеження на міжнародні платежі в іноземній валюті, встановлення офіційного курсу обміну для 24 лютого 2022 року, зняття готівкових коштів з рахунків клієнтів в іноземній валюті та призупинення дебетових операцій з рахунків резидентів держави, яка здійснила збройну агресію проти України. Ці заходи мають на меті забезпечити надійне і стабільне функціонування фінансової системи України та сприяти підтримці Збройних сил України, а також безперебійній роботі критичної інфраструктури.

У лютому 2022 року темп інфляції у річному вираженні зріс до 10,7%. Інфляція має істотний вплив внаслідок напруженості через воєнну агресію і в подальшому фактичне російське вторгнення в Україну 24 лютого. У результаті, ціни на продукти харчування і пальне зросли максимально швидко через надмірний попит та дестабілізацію систем постачання. Разом із порушеними логістичними системами та зрослими виробничими витратами, підвищення попиту населення та подальше зростання світових цін на енергоресурси чинять суттєвий вплив на темп інфляції в Україні.

9 березня 2022 року Міжнародний валютний фонд ухвалив додаткове фінансування для України за програмою екстреної допомоги, відомою як Інструмент швидкого фінансування (Rapid Financing Instrument ("RFI")), у сумі 1,4 мільярда доларів США. Кошти, виділені за програмою RFI, забезпечать фінансування пріоритетних державних витрат і підтримку платіжного балансу України.

15 березня 2022 року Верховна Рада України прийняла наступні податкові зміни до закінчення дії воєнного стану:

- скасування акцизного податку на пальне та зниження ставки ПДВ на імпортне пальне з 20% до 7%;
- збільшення ліміту річного обороту для застосування спрощеної системи оподаткування та сплати єдиного податку з 10 мільйонів гривень до 10 мільярдів гривень, встановлення податкової ставки у розмірі 2% та скасування обмеження за кількістю працівників для великих компаній;
- звільнення землевласників від сплати податку за земельні ділянки та орендної плати за землю у регіонах, де відбуваються бойові дії, або на тимчасово окупованих територіях чи на територіях, визначених як засмічені вибухонебезпечними предметами (перелік таких територій буде визначено Кабінетом Міністрів України); період звільнення від оподаткування – з березня 2022 року по 31 грудня року, наступного за роком, в якому буде скасовано дію воєнного стану;
- звільнення від оподаткування операцій із добровільної передачі товарів і надання послуг Збройними силами України та підрозділам територіальної оборони;
- скасування нарахування податкових штрафів і пені за порушення податкового законодавства;

- включення суми ПДВ, сплаченої на вартість придбаних товарів і послуг, до податкового кредиту на основі первинної документації через неможливість реєстрації податкових накладних у Єдиному реєстрі податкових накладних (ЄРПН) (реєстрацію податкових накладних у ЄРПН буде завершено протягом 6 місяців після скасування воєнного стану);
- скасування на 2022 рік екологічного податку для підприємств, розташованих у зонах, де відбуваються бойові дії, або на тимчасово окупованих територіях.

У березні 2022 року уряд запровадив нульову квоту на експорт мінеральних добрив, великої рогатої худоби, м'яса великої рогатої худоби, жита, гречки, проса, цукру та солі, придатної для споживання. Експорт пшениці, кукурудзи, курячого м'яса, яєць та соняшникової олії підлягає ліцензуванню. Експорт природного газу заборонено.

Внаслідок російського вторгнення в Україну всі морські порти заблоковані, тому вантажні перевезення Чорним і Азовським морями наразі неможливі. Вантажні перевезення здійснюються залізничним транспортом і вантажними автомобілями.

Подальше економічне зростання залежить від подолання воєнної агресії Росії та від успіху Уряду України у реалізації нових реформ і стратегії відбудови після припинення вторгнення, а також співпраці з міжнародними фондами.

Попри певні покращення у 2021 році, наслідки поточної політичної та економічної невизначеності передбачити вкрай складно внаслідок воєнного вторгнення Росії на територію України в лютому 2022 року, і вони мають суттєвий вплив на економіку України та бізнес Компанії.

2. Основа і загальні принципи підготовки і складання фінансової звітності

а) Основа підготовки

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) за принципом історичної вартості, з коригуванням на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та коригуванням основних засобів до їхньої справедливої вартості відповідно до МСФЗ, яка є їх умовною вартістю та на подальшу оцінку будівель, споруд, машин та обладнання за справедливою вартістю.

Основні положення облікової політики, яка була застосована при підготовці цієї фінансової звітності, викладені в Примітці 3.

Зміни у фінансовій звітності після її випуску. Будь-які зміни у цій фінансовій звітності після її випуску вимагають затвердження керівництвом Компанії, яке ухвалило цю фінансову звітність до випуску.

Відповідно до пункту 5 статті 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» підприємства, які повинні складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (iXBRL). Проте станом на дату випуску цієї фінансової звітності, таксономія UA XBRL МСФЗ 2021 не була опублікована та процес подання фінансової звітності в єдиному електронному форматі не був ініційований Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Керівництво Компанії планує підготувати звіт у форматі iXBRL та подати його протягом 2022 року.

б) Безперервність діяльності

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до принципу безперервності діяльності на основі припущення, що Компанія та її кінцева материнська компанія Astarta Holding N.V. разом з компаніями, що прямо або опосередковано належать їй (надалі Група), будуть здатні реалізувати свої активи та врегулювати свої зобов'язання у ході звичайного ведення бізнесу в осяжному майбутньому.

Група, до якої належить Компанія, є вертикально інтегрованою та застосовує диверсифіковану бізнес-модель, яка забезпечує її здатність переорієнтуватися з вирощування цукрового буряку на вирощування інших сільськогосподарських культур із позитивним впливом на результати діяльності Групи в цілому та, відповідно, на результати діяльності Компанії, які суттєво залежать від діяльності Групи.

За 2021 рік чистий прибуток Компанії склав 140 508 тис. грн. (у 2020 році - чистий прибуток у сумі 57 043 тис. грн.), і Компанія мала негативний чистий рух коштів від операційної діяльності у сумі 284 490 тис. грн. (у 2020 році - позитивний чистий рух коштів від операційної діяльності у сумі 981 570 тис. грн.). Поточні зобов'язання Компанії

станом на 31 грудня 2021 року перевищували поточні активи на 868 966 тис. грн. (31 грудня 2020 року – на 734 390 тис. грн.).

24 лютого 2022 року Росія розпочала повномасштабне воєнне вторгнення в Україну. Негайно після цього наказом Президента України, який ухвалила Верховна Рада України, було введено воєнний стан та відповідні тимчасові обмеження, які впливають на економічні умови. Враховуючи зазначене вище, Компанія оцінила обґрунтованість застосування припущення про безперервність діяльності для підготовки цієї фінансової звітності.

Група компаній Астарта добре диверсифікована з географічної точки зору, а її основні активи розташовані у центральній частині України (у Полтавській області) та на заході України (у Хмельницькій, Вінницькій, Житомирській і Тернопільській областях); при цьому менш ніж 1% активів розташовані на півночі (у Чернігівській області) та на сході України (у Харківській області). На дату цієї фінансової звітності:

- найінтенсивніші бойові дії локалізовані в областях, де компанії Групи не провадять свою діяльність, отже, не має суттєвих активів;
- відсутні пошкоджені критичні активи, які не давали би можливості компаніям Групи продовжувати свою діяльність;
- суттєві активи не втрачені і не знаходяться на непідконтрольних Уряду України територіях.

У травні 2022 року група компаній Астарта закінчила свою весняну посівну кампанію цукрового буряка та зернових у всіх областях. Вся техніка та обладнання проходять регулярне технічне обслуговування з метою їх підготовки. Група провела посівну кампанію в аналогічних обсягах і протягом термінів, які були раніше, для забезпечення продовольчої безпеки країни. Кожне дочірнє агропідприємство Групи використовує власні запаси насіння, пального та мінеральних добрив, які знаходяться у безпосередній близькості до орних земельних ділянок.

Компанії Групи планують розпочати збиральну кампанію озимих у звичайному режимі на початку липня і продовжити її до серпня. Залежно від погодних умов та інших факторів, є можливість відкласти збирання врожаю на один-два тижні без істотного впливу на врожайність та якість. Вже відбуваються закупівлі пального для сезону збирання врожаю спільно з Міністерством аграрної політики і продовольства України та зерновими асоціаціями. У 2022 році Група планує роботу всіх її цукрових заводів із завантаженням виробничих потужностей на 3% більше, ніж у минулому році.

Компанії Групи частково реалізувала свою сільськогосподарську продукцію у січні-травні 2022 року місцевим покупцям та на експорт. Станом на дату цієї фінансової звітності Компанія має значні залишки зернових у хорошому стані. Наразі компанії Групи продовжують продавати свої зернові, цукор, молоко та продукцію переробки сої на внутрішньому ринку. Хоча експорт за рахунок морських перевезень тимчасово неможливий внаслідок призупинення роботи морських портів, компанії Групи планують здійснювати експортні продажі пшениці, кукурудзи та сої залізницею. Компанії Групи вже займаються переналаштуванням їхніх звичайних маршрутів доставки з південних у західні області. Транспортні маршрути у центральній та західній частинах України не зазнають впливу бойових дій.

Компанія не має торговельних відносин із компаніями, включеними до санкційних списків України, ЄС і США, чи з компаніями, пов'язаними з особами під цими санкціями.

Власні сільськогосподарські та офісні ІТ-рішення дозволяють Компанії забезпечити роботу бізнес-процесів у віддаленому режимі у поточних обставинах. Однак, у разі порушення роботи централізованих систем, усі дочірні підприємства Групи можуть працювати автономно відповідно до внутрішніх процедур і положень.

Український уряд вживає різноманітних заходів для підтримки діяльності аграрного сектору України. Уряд ухвалив механізм державних гарантій за кредитами підприємствам малого та середнього бізнесу в аграрному секторі. Такий же механізм для більших агропідприємств знаходиться у процесі впровадження і був уже обговорений з банками та учасниками ринку через асоціації. Вже затверджено зниження оподаткування поставок пального на територію України. Цей механізм дозволить надалі постачати пальне в Україну.

Станом на 31 грудня 2021 року Компанія дотримувалася фінансових показників за її кредитами. Станом на 16 травня 2022 року керівництво також підготувало прогноз дотримання фінансових показників за кредитами до травня 2023 року (включно). Спираючись на цей прогноз, керівництво очікує, що Компанія зможе дотримуватися встановлених фінансових показників у наступні 12 місяців після дати цієї фінансової звітності з істотним

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

операційним запасом порівняно з передбаченими договорами значеннями показників. На думку керівництва, стабільне збереження такого операційного запасу буде забезпечене за рахунок скорочення обсягу зовнішнього боргу, а також позитивних операційних результатів. Скорочення обсягу зовнішнього боргу буде забезпечене за рахунок обслуговування існуючого боргу відповідно до первісних графіків погашення кредитів.

Станом на дату цієї фінансової звітності стан та безпека активів Компанії не зазнають істотного впливу поточного вторгнення Російської Федерації, і операційні та логістичні процеси були переоцінені Компанією для забезпечення безперервності її бізнесу, як описано вище. Керівництво Компанії вживає належних заходів для постійного перегляду її бізнес-процесів і методів роботи і склало бюджет на 12 місяців, виходячи з припущення, що ступінь інтенсивності бойових дій в областях, де розташовані активи Компанії, та на частині території України, наразі захопленої російськими військами, суттєво не підвищиться; Група зможе проводити збиральну кампанію; залізнична інфраструктура функціонуватиме і може використовуватися для здійснення експортних продажів протягом періоду закриття морських портів; цукрові заводи з переробки зібраного врожаю цукрового буряка матимуть можливість працювати у 2022-2023 роках.

Хоча діяльність Компанії здебільшого поки не зазнала істотного впливу, і керівництво підготувало бюджет на 12 місяців, виходячи з відомих фактів та подій, існує значна невизначеність стосовно майбутнього перебігу воєнного вторгнення, його тривалості, а також впливу на Компанію, її співробітників, діяльність, ліквідність та активи у коротко- та довгостроковій перспективі. Існує можливість декількох сценаріїв майбутнього розвитку поточної ситуації, ймовірність настання яких невідома, а ступінь впливу на Компанію може бути від значного до вкрай негативного.

Серед основних факторів ризику:

- Здатність Компанії проводити перемовини з банками та залучення нових кредитних лімітів (інструментів кредитування) у третьому кварталі 2022 року для фінансування операційної діяльності Компанії. Це залежить від доступності та бажання банків надати таке нове фінансування, що є фактором невизначеності.
- Здатність отримувати кошти від банків, доступні за невикористаними кредитними лініями, які вже затверджені на теперішній час або отримання яких очікується протягом року. Оскільки зобов'язання надати такі кредити не є юридично обов'язковими та залежать від здатності банків (в основному українських банків) надати кошти.
- Безпека основних засобів та товарно-матеріальних запасів (активів) і доступ до логістичних маршрутів значною мірою залежать від перебігу воєнних дій. Існує значна невизначеність стосовно того, чи будуть активи або маршрути транспортування пошкоджені або доступні, а отже, чи матиме Компанія можливість переміщувати свої активи до пунктів призначення, клієнтів або постачальників. Це може призвести до додаткових витрат або втрати доходів

З метою аналізу впливу цих ризиків та обґрунтування здатності продовжувати подальшу безперервну діяльність керівництво підготувало актуалізований фінансовий прогноз станом на кінець травня 2022 року, який свідчить про те, що здатність Компанії продовжувати безперервну діяльність залежатиме від таких значних припущень:

- Банки вже затвердили більшість кредитних ліній, необхідних для фінансування першого, другого та частково третього кварталу, або затвердження банками наразі у процесі. Керівництво зможе отримати кошти за затвердженими кредитними лініями для фінансування операційної діяльності
- Керівництво зможе узгодити з банками та залучити нові кредитні лінії у третьому кварталі 2022 року. Історично керівництво підтримувало плідні відносини з банками та мало змогу залучити нове фінансування

При підготовці актуалізованого фінансового прогнозу керівництво здійснило наступні коригування початкового фінансового прогнозу:

- скорочення обсягу реалізації через можливі ускладнення при зміні існуючих маршруті перевезень, наприклад, через західний кордон замість чорноморських портів
- скорочення витрат завдяки відкладенню великих інвестиційних проектів і усунення несуттєвих витрат.

З урахуванням цих кроків, яких уживає Компанія, керівництво дійшло висновку про обґрунтованість підготовки фінансової звітності відповідно до принципу безперервності діяльності. Проте, враховуючи невизначеність впливу майбутнього перебігу воєнного вторгнення на зазначені вище значні припущення, покладені в основу прогнозів керівництва, керівництво дійшло висновку про наявність суттєвої невизначеності, який може викликати значні

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

сумніви у спроможності Компанії продовжувати безперервну діяльність. Отже, Компанія може втратити здатність реалізовувати свої активи та виконувати свої зобов'язання у ході нормального ведення бізнесу.

с) Функціональна валюта та валюта подання

Функціональною валютою та валютою подання цієї фінансової звітності Компанії є українська гривня.

Ця фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень («тисяч гривень» або «тис.грн.»), а всі суми округлені до цілих тисяч, крім випадків, де вказано інше.

д) Використання суджень, оцінок та припущень

Підготовка фінансової звітності у відповідності до МСФЗ потребує від керівництва винесення суджень та припущень, які мають вплив на суми активів, зобов'язань та потенційних зобов'язань, які представлені у звітності на дату фінансової звітності та відображених сум доходів від реалізації товарів, робіт та послуг за звітний період. Оцінки та судження базуються на досвіді керівництва та інших факторах, включаючи очікування майбутніх подій, котрі припускаються достовірними у відповідності до обставин. Таким чином, фактичні результати можуть відрізнятись від оціночних. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, Керівництво також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики.

Нижче представлені основні припущення, що стосуються майбутнього та інших основних джерел невизначеності оцінок на дату балансу, які несуть у собі значний ризик виникнення необхідності внесення суттєвих коригувань до балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року. Оцінки та відповідні припущення переглядаються на постійній основі. Результати переглядів облікових оцінок визнаються у тому періоді, в якому здійснюється такий перегляд оцінки, якщо цей перегляд впливає як на поточний, так і майбутні періоди.

а) Знецінення основних засобів

Компанія зобов'язана проводити тест на знецінення своїх необоротних активів або одиниць, що генерують грошові потоки, коли є ознаки, що актив або одиниця, що генерує грошові потоки ("ОГП"), можуть бути знецінені. Станом на 31 грудня 2021 року було проведено тест на знецінення.

Для тестування на зменшення корисності керівництво Компанії визначило ОГП, що була сформована на основі сегменту, до якого відносяться активи Компанії, що підлягають тестуванню, в рамках Групи під контролем Astarta Holding N.V. через її вертикальну інтегрованість та централізоване управління. Одним із визначальних факторів у визначенні підрозділу, що генерує грошові потоки, є можливість вимірювання незалежних грошових потоків для цієї одиниці. У межах визначених підрозділів, що генерують грошові кошти, значна частина їх виробництва надходить до іншого підрозділу, що генерує гроші. Тому необхідне судження при визначенні одиниці, що генерує гроші.

Тестування на зменшення корисності проводиться на основі розрахунку вартості використання, використовуючи прогноз грошових потоків, що не перевищує п'ятирічного періоду. Прогноз грошових потоків базується на бюджеті на наступний рік, затвердженому Бюджетним комітетом Групи, у складі фінансового директора, генерального директора, операційного директора, комерційного директора та директора з виробництва та на наступні чотири роки - на екстрапольованих прогнозах на основі індексу споживчих цін та цукру цінові прогнози Світового банку. Останні детальні розрахунки зменшення корисності були здійснені станом на 31 грудня 2021 року, зроблені ключові припущення та обґрунтовано можливі зміни цих припущень розкриті в Примітці 4. Керівництво прийняло певні судження для визначення ключових припущень та впливу на розрахунок акумульованої вартості у використанні.

б) Переоцінка будівель, машин та обладнання

Компанія використовує модель переоцінки для обліку будівель та споруд, машин та обладнання. Визначення справедливої вартості вимагає прийняття суджень і використання припущень. Керівництво Компанії залучило зовнішніх незалежних оцінювачів для оцінки умовної собівартості та справедливої вартості будівель та споруд, машин та обладнання станом на 31 грудня 2018 року відповідно (Примітка 4).

с) Амортизація

Для визначення терміну корисної експлуатації основних засобів керівництво має зробити оцінки. Керівництво оцінює залишковий термін використання відповідно до поточних технічних умов активів та оціночного періоду, протягом якого очікується, що активи будуть генерувати вигоди для Компанії. Якби

орієнтовний термін корисного використання відрізнявся на 10% від кошторису керівництва, вплив на суму амортизації за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, полягав би у її зменшенні на 11 136 тис.грн. (31 грудня 2020: 10 942 тис.грн.) або збільшенні її на 13 603 тис. грн. (31 грудня 2020: 13 372 тис.грн.).

3. Основні положення облікової політики

3.1. Іноземна валюта

Операції в іноземній валюті під час первісного визнання відображаються у функціональній валюті шляхом перерахунку суми в іноземній валюті із застосуванням спот-курсу між функціональною та іноземною валютами на дату здійснення операції.

На кінець кожного звітного періоду Компанія відображає:

- монетарні статті в іноземній валюті переоцінюються по валютному курсу з використанням курсу на кінець звітного періоду;
- немонетарні статті, які відображені за історичною собівартістю і зарахування яких на баланс пов'язане з операціями в іноземній валюті, відображаються по валютному курсу на дату здійснення операції;
- немонетарні статті, які відображені в обліку за справедливою вартістю, в іноземній валюті відображаються по валютному курсу на дату визначення цієї справедливої вартості.

Курсові різниці, що виникають при здійсненні розрахунків за монетарними статтями або при перерахунку монетарних статей за курсами, що відрізняються від курсів, за якими вони перераховувалися при первісному визнанні протягом звітного періоду або у попередніх звітних періодах, підлягають визнанню у складі прибутків чи збитків того періоду, в якому такі різниці виникли.

Прибутки та збитки від переоцінки зобов'язань за кредитами в іноземній валюті та інші прибутки та збитки від переоцінки монетарних залишків в іноземній валюті, відображаються в складі інших операційних доходів та витрат.

3.2. Основні засоби

а. Власні активи

Компанія застосовує модель переоціненої вартості для груп основних засобів:

- Будівлі;
- Споруди;
- Машини та обладнання.

Після визнання активом, об'єкти основних засобів вище зазначених груп обліковуються за переоціненою вартістю, яка є справедливою вартістю відповідних об'єктів на дату переоцінки за вирахуванням будь-якої подальшої накопиченої амортизації та подальших накопичених збитків від зменшення корисності, якщо є.

Будівлі, споруди та машини та обладнання переоцінюються з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між їхньою балансовою вартістю та сумою, визначеною на основі справедливої вартості, станом на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки показується за кредитом в іншому сукупному доході та призводить до збільшення суми переоцінки у складі капіталу. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, включається до іншого сукупного доходу та призводить до зменшення суми переоцінки, раніше визнаної у складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку за рік.

Резерв переоцінки об'єктів основних засобів вище зазначених груп відображений у складі капіталу, відноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток у тому випадку, коли сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується, або коли Компанія припиняє використовувати актив. В останньому випадку сума реалізованої переоцінки – це різниця між сумою амортизації, розрахованої на основі переоціненої балансової вартості активу, та сумою амортизації, розрахованої на основі первісної вартості активу.

Компанія застосовує модель собівартості для наступних груп основних засобів:

- Транспортні засоби;
- Інші основні засоби.

Модель собівартості передбачає, що після визнання у якості активу об'єкт основних засобів обліковується за собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності, якщо є.

Собівартість об'єкта основних засобів складається з таких витрат:

- ціни його придбання, включаючи імпорتنі мита та невідшкодовувані податки на придбання після вирахування торговельних знижок та цінових знижок;
- будь-яких витрат, які безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом;
- первісної попередньої оцінки витрат на демонтаж, переміщення об'єкта та відновлення території, на якій він розташований, зобов'язання за якими Компанія бере або коли купує цей об'єкт, або коли використовує його протягом певного періоду з метою, яка відрізняється від виробництва запасів протягом цього періоду.

Вартість самостійно побудованих активів включає витрати на матеріали, прямі витрати на працю та відповідну частину накладних витрат.

Споруди - це тристоронні конструкції, які не мають даху, фундаменту чи стіни. Споруди в основному використовуються в сільському господарстві і виробництві цукру та являють собою ангари, силоси, склади та зерносушарки.

Незавершені капітальні інвестиції включають витрати, безпосередньо пов'язані з будівництвом основних засобів, з урахуванням відповідно прямих, розподілених змінних накладних витрат, понесених при будівництві.

Прибуток або збиток, який виникає у результаті вибуття або списання об'єкта основних засобів, визначається як різниця між доходом від реалізації та балансовою вартістю активу і визнається у складі прибутку або збитку.

Компанія переглядає ліквідаційну вартість та метод амортизації основних засобів щорічно, а також у випадку значної зміни у очікуваному способі споживання майбутніх економічних вигід, надходження яких пов'язане з активом.

Кожну частину об'єкта основних засобів, собівартість якої є суттєвою стосовно загальної собівартості об'єкта Компанія амортизує окремо.

Основні засоби, що надходять по договорах оренди відображаються за найменшою з двох вартостей – справедливої вартості або приведеної вартості майбутніх орендних платежів з моменту початку оренди за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності.

b. Подальші витрати

Первісна вартість основних засобів збільшується на суму витрат, пов'язаних з поліпшенням об'єкта (модернізація, модифікація, добудова, дообладнання, реконструкція), що призводить до збільшення майбутніх економічних вигід, первісно очікуваних від використання об'єкта. Витрати, понесені під час технічного обслуговування та поточних ремонтів, відносяться на витрати періоду по мірі їх виникнення.

c. Амортизація

Компанія застосовує прямолінійний метод нарахування амортизації для основних засобів та інших необоротних матеріальних активів.

Амортизація об'єкта починається тоді, коли він стає готовим для використання. Земля, активи, що будуються, та не встановлене обладнання не амортизуються.

Оціночні первинні строки корисного використання груп основних засобів:

Будівлі	до 50 років
Споруди	до 50 років
Машини та обладнання	до 20 років
Транспорт	до 10 років
Інші основні засоби	до 5 років

3.3. Оренда

Компанія є стороною договорів оренди в якості орендаря, а саме:

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- земельні ділянки;
- офісні приміщення та склади;
- обладнання.

Оренда визнається, оцінюється та подається відповідно до МСФЗ 16 «Оренда».

Компанія визнає активи та зобов'язання за всіма договорами оренди, застосовуючи винятки, наведені в стандарті з 1 січня 2018 року. Контракти, які не були визначені як оренда згідно МСБО 17 та КТМФЗ 4, не були переоцінені на предмет наявності оренди. Тому визначення договору оренди згідно МСФЗ 16 застосовувалося лише до договорів, укладених або змінених 1 січня 2018 року або після цього.

На дату первісного визнання активи у формі права користування оцінюються за собівартістю, яка включає:

- суму первісного визнання зобов'язання з оренди;
- будь-які орендні платежі, здійснені на дату або до дати початку, за вирахуванням будь-яких стимулів оренди;
- будь-які початкові прямі витрати, понесені орендарем;
- оціночні витрати, які повинен понести орендар під час демонтажу та вилучення базових активів або відновлення ділянки, на якій розташовані активи.

Дата початку оренди - це дата, коли орендодавець надає базовий актив для використання орендарю.

Після дати початку оренди активи у формі права користування оцінюються за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від зменшення корисності та коригуються на суму будь-якої переоцінки зобов'язання з оренди. Активи у формі права користування, як правило, амортизуються протягом одного з коротших термінів - або терміну корисного використання активу, або строку оренди на прямолінійній основі. Якщо Компанія має достатню впевненість щодо використання опціону купівлі, активи у формі права користування амортизуються протягом строку корисного використання активів. Амортизація активів у формі права користування розраховується прямолінійним методом протягом їх орієнтовного строку корисного використання наступним чином:

	Строк корисного використання, роки
Земля	1 – 49
Будівлі	1 – 5
Обладнання	1 – 5
Транспортні засоби	1 – 3

Термін оренди, визначений Компанією, включає:

- не скасовуваний період оренди за договором;
- періоди, на які поширюється опціон на продовження оренди, якщо орендар обґрунтовано впевнений, що використає цей опціон;
- періоди, на які поширюється опціон припинення оренди, якщо орендар безперечно впевнений, що цей варіант не буде використовувати.

Зобов'язання з оренди спочатку оцінюється за теперішньою вартістю орендних платежів, які ще не були сплачені на цю дату. Орендні платежі дисконтуються з використанням ставки залучення додаткових позикових коштів на дату початку оренди. Кожен орендний платіж розподіляється між зобов'язанням та витратами на відсотки за зобов'язанням з оренди. Витрати на відсотки за зобов'язанням з оренди визнаються в прибутках чи збитках протягом періоду оренди у складі фінансових витрат.

Зобов'язання з оренди включають чисту теперішню вартість наступних орендних платежів:

- фіксовані платежі (включаючи по суті фіксовані платежі), за вирахуванням дебіторської заборгованості щодо орендних платежів, і
- змінну плату за оренду, яка базується на індексі або ставці, яка була визначена за допомогою показника індексу або ставки при первісному визнанні на дату початку оренди.

В подальшому зобов'язання з оренди обліковується за амортизованою вартістю за методом ефективної процентної ставки. Зобов'язання з оренди переоцінюється в разі зміни майбутніх орендних платежів, що виникають внаслідок

зміни індексу або ставки, і коли відбувається зміна оцінки Компанії щодо того, чи буде вона використовувати опціон на подовження строку оренду або припинення дії договору оренди.

Коли зобов'язання з оренди переоцінюються, здійснюється відповідне коригування балансової вартості активів у формі права користування або переоцінка відображається у прибутку чи збитку, якщо балансова вартість активів у формі права користування була зменшена до нуля.

Контракти можуть містити як орендні, так і не орендні компоненти. Компанія розподіляє винагороду в договорі на орендні та не орендні компоненти на основі їх відповідних вартостей.

Орендні платежі виключають змінні витрати, які залежать від внутрішніх і зовнішніх факторів, наприклад, використання енергії, обмеження кількості мото-годин тощо. Такі змінні платежі за оренду не включаються до первісної оцінки зобов'язань з оренди та визнаються безпосередньо у прибутку чи збитку. Компанія вирішила не визнавати активи у формі права користування та зобов'язання з оренди для короткострокової оренди обладнання та іншої оренди, термін якої становить 12 місяців або менше, та оренди малоцінних активів. Виплати, пов'язані з такою орендою, визнаються у прибутках чи збитках на прямолінійній основі.

3.4. Фінансові інструменти

Первісна оцінка та визнання

При первісному визнанні фінансові активи класифікуються як фінансові активи, які оцінюються за амортизованою вартістю (АС), справедливою вартістю, що змінюється через інший сукупний дохід (FVOCI) або справедливою вартістю, що змінюється через прибуток або збиток (FVTPL), відповідно. Усі фінансові активи спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс, якщо фінансові активи не відображаються за справедливою вартістю через прибуток або збитку, витрати на проведення операції, що відносяться до придбання фінансового активу. Справедлива вартість при первісному визнанні найкраще підтверджується ціною угоди.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – бізнес-модель

Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків») або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або, якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають: мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками, методи оцінки доходності активів та схему виплат керівникам.

Фінансові активи – класифікація і подальша оцінка – характеристики грошових потоків

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базового кредитного договору, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базового кредитного договору та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базового кредитного договору, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Подальша оцінка

Для цілей подальшої оцінки фінансові активи класифікуються за такими категоріями:

- за справедливою вартістю через прибуток чи збиток,
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід,
- за амортизованою вартістю.

Фінансові активи, що в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю

Після первісного визнання такі активи обліковуються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної ставки відсотка та за вирахуванням будь-яких збитків від зменшення корисності. Після первісного визнання резерв очікуваних кредитних збитків (ОКЗ) визнається для фінансових активів, що оцінюються за амортизованою вартістю, і включається до складу витрат. Фінансові активи Компанії, на які поширюється модель ОКЗ представлені торговою та іншою дебіторською заборгованістю, грошовими коштами та їх еквівалентами, короткостроковими депозитами. Компанія оцінює ОКЗ та визнає забезпечення під очікувані кредитні збитки на кожну звітну дату. Компанія використовує спрощений підхід, передбачений IFRS 9, до оцінки ОКЗ, при якому застосовується резерв під ОКЗ за весь термін для всієї торгової та іншої дебіторської заборгованості і активів за договором. Виявлені збитки від знецінення щодо короткострокових депозитів і грошових коштів та їх еквівалентів були несуттєвими станом на звітну дату.

Фінансові активи – припинення визнання

Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли: (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу і при цьому: (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

3.5. Принципи визначення справедливої вартості

Справедлива вартість є ціною, яка була б отримана за продаж активу або виплачена за передачу зобов'язання в рамках звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки.

Оцінка за справедливою вартістю передбачає, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбувається або на основному ринку для даного активу чи зобов'язання; або в умовах відсутності основного ринку, на найбільш вигідному ринку для даного активу чи зобов'язання.

Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які використовувалися б учасниками ринку при визначенні ціни активу або зобов'язання, при цьому передбачається, що учасники ринку діють в своїх кращих інтересах.

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікуються за ієрархією джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є суттєвими для оцінки справедливої вартості в цілому:

- Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;
- Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;
- Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та відсутні у відкритому доступі.

Для активів і зобов'язань, які переоцінюються у фінансовій звітності на періодичній основі, Компанія визначає необхідність їх переміщення між рівнями джерел ієрархії, повторно аналізуючи класифікацію (на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значними для оцінки за справедливою вартістю в цілому) на кінець кожного звітного періоду.

3.6. Запаси

Запаси оцінюються за найменшою з двох оцінок: собівартістю або чистою вартістю реалізації. Запаси відображаються за чистою вартістю реалізації у випадку, якщо на дату балансу їх ціна знизилася або вони втратили первісно очікувану Компанією економічну вигоду. При продажі запасів, їх відпуску у виробництво або при іншому вибутті їх оцінка здійснюється за методом середньозваженої собівартості.

3.7. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з готівки в касі, коштів на поточних рахунках у банках і депозитів до запитання, або зі строками погашення до трьох місяців.

Грошові кошти та їх еквіваленти первинно визнаються за справедливою вартістю та в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної відсоткової ставки.

3.8. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (торгова дебіторська заборгованість)

Торгова та інша дебіторська заборгованість первісно визнається за справедливою вартістю і у подальшому оцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки, за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки.

3.9. Фінансові допомоги видані

Фінансові допомоги видані первісно визнаються за справедливою вартістю і у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під очікувані кредитні збитки. У разі надання позики з невизначеним терміном погашення (позика на вимогу), Компанія оцінює строк такої позики на основі власних очікувань щодо її погашення.

Після первісного визнання надані фінансові допомоги оцінюються за амортизованою вартістю через прибуток чи збиток.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю наданої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її номінальною вартістю у складі Додаткового капіталу, якщо позика надана пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компаніям Групи).

У разі надання безповоротної фінансової допомоги пов'язаним сторонам, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відображає таку допомогу у якості зменшення Додаткового капіталу. У разі надання безповоротної фінансової допомоги третім сторонам та іншим пов'язаним сторонам, Компанія відображає витрати в складі Інших операційних витрат.

Фінансові доходи від амортизації дебіторської заборгованості з наданих позик відображаються у складі фінансових доходів.

3.10. Зменшення корисності

а. Фінансові активи

Компанія розраховує ОКЗ та визнає чисті збитки від знецінення фінансових активів на кожну звітну дату. Компанія застосовує спрощений підхід МСФЗ 9 для розрахунку очікуваних кредитних збитків, який використовує резерв очікуваних збитків протягом усього періоду для торгівельної дебіторської заборгованості. ОКЗ протягом всього періоду - це ОКЗ, який є результатом усіх можливих подій дефолту протягом очікуваного періоду фінансового інструменту. Розрахунок ОКЗ відображає: (i) неупереджену та зважену за ймовірністю суму, яка визначається шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану та підтверджену інформацію, яка доступна без зайвих витрат та зусиль, наприкінці кожного звітного періоду про минулі події, поточні умови та прогнози майбутніх умов.

Для тестування всіх інших фінансових активів на предмет знецінення Компанія застосовує звичайний підхід. При застосуванні звичайного підходу Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії:

- активи, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику;
- активи, по яким було суттєве зростання кредитного ризику.

Для фінансових активів, по яким не було суттєвого зростання кредитного ризику після первісного визнання, Компанія визнає резерв під дванадцятимісячні очікувані кредитні збитки, які є частиною очікуваних кредитних

збитків за весь період, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають у наслідок всіх можливих випадків дефолту, що можливі протягом дванадцяти місяців після звітної дати.

Для фінансових активів, по яким відбулося суттєве зростання кредитного ризику на індивідуальній чи груповій основі Компанія визнає резерв під очікувані кредитні ризики на весь термін, тобто очікувані кредитні ризики, що виникають у наслідок всіх можливих випадків дефолту протягом усього терміну дії фінансового інструмента

Станом на кожну звітну дату Компанія оцінює наявність значного збільшення кредитного ризику по фінансовим активам на основі аналізу зміни ризику виникнення дефолту. При оцінці зміни кредитного ризику Компанія застосовує професійне судження.

Для нарахування резерву кредитних збитків Компанія розподіляє фінансові активи на наступні категорії згідно спільних характеристик кредитного ризику:

- фінансові активи, отримані від сторонніх контрагентів
- фінансові активи, отримані від пов'язаних сторін.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від сторонніх контрагентів, здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні 2 роки, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості.

Нарахування резерву кредитних збитків для фінансових активів, отриманих від пов'язаних сторін, здійснюється на індивідуальній основі. Нарахування резерву кредитних збитків на індивідуальній основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів відстрочення оплати. Компанія розраховує коефіцієнти на основі міжнародних кредитних рейтингів ризику настання дефолту та виходу з дефолту за фінансовими інструментами, які мають зіставний рівень кредитного ризику. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду.

b. Нефінансові активи

На кожну звітну дату Компанія переглядає балансову вартість нефінансових активів, інших ніж запаси, що оцінюються за первісною вартістю за мінусом накопиченої амортизації з метою визначення чи існує будь-яке свідчення того, що ці активи зазнали збитку від зменшення корисності. За наявності такого свідчення Компанія оцінює суму відшкодування відповідного активу для визначення розміру збитку від знецінення.

Збиток від зменшення корисності визнається, якщо балансова вартість активу чи одиниці, що генерує грошові кошти, перевищує його суму відшкодування. Одиниця, що генерує грошові кошти - це найменша ідентифікована група активів, яка генерує грошові потоки, які значною мірою не залежать від інших активів та груп. Збитки від зменшення корисності відображаються у складі прибутку чи збитку. Збитки від зменшення корисності одиниць, що генерують грошові потоки, розподіляються спочатку для зменшення балансової вартості будь-якого гудвілу, що належить до одиниці, а потім для зменшення балансової вартості інших активів у підрозділі (групі одиниць) на пропорційній основі.

Сума очікуваного відшкодування являє собою більшу з величин: справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж та вартості використання. При проведенні оцінки вартості використання сума очікуваних майбутніх грошових потоків дисконтується до їхньої теперішньої вартості з використанням ставки дисконту до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та характерні для активу ризику.

c. Сторнування збитків від зменшення корисності

Збитки від зменшення корисності, визнані у попередніх періодах, оцінюються на кожну звітну дату на предмет будь-яких ознак того, що збиток зменшився або більше не існує. Збиток від зменшення корисності зменшується, якщо

є якісь ознаки того, що збитки від зменшення корисності, визнані в попередні періоди для активу можуть більше не існувати або можуть бути зменшені, а в оцінках, що використовуються для визначення відшкодованої суми, відбулися зміни. Збиток від зменшення корисності зменшується лише в тій мірі, в якій балансова вартість активу не перевищує балансову вартість, яка була б визначена за вирахуванням зносу або амортизації, якщо б не було визнано збитків від зменшення корисності.

3.11. Власний капітал

Зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал та нерозподілений прибуток (непокритий збиток) класифікуються як власний капітал.

3.12. Кредити банків та інші позики

Зобов'язання за кредитами банків та іншими позиками при первісному визнанні оцінюються за справедливою вартістю активів (грошових коштів), отриманих в обмін на відповідний фінансовий інструмент, за вирахуванням витрат на операцію. Після первісного визнання заборгованість за отриманим кредитом (позику) оцінюється за амортизованою вартістю.

Компанія визнає різницю між номінальною вартістю отриманої безвідсоткової позики за ставкою нижче ринкової та її номінальною вартістю у складі Додаткового капіталу, якщо позика отримана від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника (зокрема, компаній Групи).

У разі отримання безповоротної фінансової допомоги від пов'язаних сторін, що знаходяться під контролем одного і того ж учасника, Компанія відображає таку допомогу у якості збільшення Додаткового капіталу. У разі отримання безповоротної фінансової допомоги від третіх сторін та інших пов'язаних сторін, Компанія відображає доходи в складі Інших операційних доходів.

Фінансові витрати від амортизації кредиторської заборгованості з отриманих позик відображаються у складі фінансових витрат.

3.13. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги (торгова кредиторська заборгованість) та інші поточні зобов'язання (інша кредиторська заборгованість)

Торгова та інша кредиторська заборгованість визнається в момент виконання контрагентом контрактних зобов'язань і обліковується за амортизованою вартістю з використанням ефективної процентної ставки.

3.14. Аванси отримані

Отримані аванси відображаються за первісно отриманими сумами.

3.15. Податки

Податок на прибуток

Податок на прибуток відображається у фінансовій звітності відповідно до вимог законодавства, яке було чинним або по суті чинним на кінець звітного періоду. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у складі прибутку чи збитку за рік, якщо тільки вони не мають бути відображені в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді в іншому сукупному доході або безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваних прибутків чи збитків за поточний та попередні періоди.

Якщо фінансова звітність затверджується до подання відповідних податкових декларацій, то сума оподатковуваних прибутків або збитків розраховується на основі бухгалтерських оцінок. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених на майбутні періоди податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової інформації.

Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням

бізнесу і яка при початковому визнанні не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток. Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які були введені в дію або практично були введені в дію станом на кінець звітної періоду і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише в тому обсязі, в якому існує ймовірність сторнування тимчасових різниць і отримання у майбутньому достатнього оподаткованого прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання компенсуються, якщо існує законодавчо закріплене право на компенсацію поточних податкових активів щодо поточних зобов'язань з податку на прибуток, а відстрочені податки стосуються того самого суб'єкта оподаткування та того ж органу оподаткування.

Податок на додану вартість

В Україні ПДВ стягується за такими ставками: 20% застосовується у разі поставок товарів або послуг на території України, включаючи поставки без чітко визначеної суми винагороди, та імпорту товарів в Україну (крім випадків, чітко передбачених законодавством), 14% по операціях з постачання на митній території України та ввезення на митну територію України сільськогосподарської продукції, що класифікується за певними кодами згідно з УКТ ЗЕД, 0% застосовується у разі експорту товарів та супутніх послуг та знижена ставка 7% застосовується у разі постачання на території та імпорту в Україну лікарських засобів, медичних виробів та окремих інших товарів і послуг.

Вхідний ПДВ у разі продажу товарів або послуг обліковується в момент відвантаження товарів або надання послуг чи в момент надходження платежу від клієнта, залежно від того, що відбулося раніше.

Вхідний ПДВ обліковується наступним чином: право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі закупівель виникає у момент реєстрації накладної з ПДВ, яка видається у момент надходження оплати постачальнику чи в момент переходу права власності на товари або надання послуг в Єдиному державному реєстрі податкових накладних, залежно від того, що відбулося раніше, а право на податковий кредит за вхідним ПДВ у разі імпорту товарів або послуг виникає на дату сплати податку.

Дебіторська заборгованість за виданими авансами постачальникам і поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами від клієнтів показані у цій фінансовій звітності за вирахуванням ПДВ, оскільки очікується, що розрахунок за такими сумами буде здійснено шляхом поставки відповідних товарів або послуг.

3.16. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Виручка - це дохід, що виникає у ході звичайної діяльності Компанії. Виручка визнається в сумі ціни угоди. Ціна угоди - це сума винагороди, право на яку Компанія очікує отримати в обмін на передачу контролю над обіцяними товарами чи послугами покупцю, без урахування сум, одержаних від імені третіх сторін.

Виручка визнається за вирахуванням знижок, повернень та податків на додану вартість та інших аналогічних обов'язкових платежів.

Продажі товарів

Продажі визнаються на момент переходу контролю над товаром, тобто коли товари поставлені покупцю, покупець має повну свободу дій щодо товарів і коли відсутнє невиконане зобов'язання, яке може вплинути на приймання покупцем товарів. Поставка вважається виконаною, коли товари були доставлені у визначене місце, ризики застаріння та втрати перейшли до покупця, і покупець прийняв товари відповідно до договору, строк дій положень про приймання закінчився або у Компанії наявні об'єктивні докази того, що всі критерії приймання були виконані.

Вважається, що елемент фінансування відсутній, оскільки продажі здійснюються із наданням відстрочки платежу на термін, що відповідає ринковій практиці. Дебіторська заборгованість визнається, коли товари поставлені, оскільки на цей момент винагорода є безумовною, тому що настання строку платежу зумовлене тільки плином часу.

Продажі послуг

Компанія надає послуги за договорами з фіксованою та змінною винагородою. Якщо Компанія передає контроль над послугою протягом періоду і, відповідно, виконує зобов'язання до виконання протягом періоду, виручка від надання послуг визнається у тому звітному періоді, в якому послуги були надані. За договорами з фіксованою винагородою виручка визнається на основі обсягу послуг, фактично наданих до кінця звітної періоду, пропорційно

загальному обсягу послуг, що надаються, оскільки покупець одночасно отримує і споживає вигоди. Виручка визначається на основі фактично витраченого робочого часу відносно загальних очікуваних витрат часу.

У випадку договорів із фіксованою винагородою, покупець сплачує фіксовану суму відповідно до графіку платежів. Якщо вартість послуг, наданих Компанією, перевищує суму платежу, визнається актив за договором із покупцем. Якщо сума платежів перевищує вартість наданих послуг, визнається зобов'язання за договором із покупцем.

Якщо договір включає змінну винагороду, виручка визнається, тільки якщо існує висока ймовірність того, що в майбутніх періодах не буде значного зменшення такої виручки.

3.17. Процентні доходи

Процентні доходи відображаються в звіті про сукупний дохід за всіма борговими інструментами за методом нарахування з використанням ефективної відсоткової ставки. Процентний дохід включає в себе номінальний відсоток, а також амортизацію дисконту або премії.

3.18. Витрати

Витрати відображаються за методом нарахування.

3.19. Фінансові витрати

Фінансові витрати включають витрати на відсотки за позиками, відсотки за зобов'язаннями з оренди та курсові різниці, що виникають за кредитами та позиками в іноземній валюті. Усі відсоткові та інші витрати, понесені у зв'язку із запозиченнями, оцінюються за методом ефективної процентної ставки.

3.20. Згортання фінансових активів та фінансових зобов'язань

Фінансовий актив та фінансове зобов'язання згортається і чиста сума подається в звіті про фінансовий стан, якщо і тільки якщо існує юридично забезпечене право на згортання визнаних сум і є намір погасити зобов'язання на нетто-основі або продати актив й одночасно погасити зобов'язання.

3.21. Звіт про рух грошових коштів

Звіт про рух грошових коштів складається за прямим методом.

3.22. Нові стандарти, які не набрали чинності

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2022 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

Міжнародні Стандарти Фінансової Звітності ("МСФЗ"):

- МСФЗ 17 Страхові контракти

Поправки до існуючих стандартів та інтерпретацій:

- **Класифікація зобов'язань у короткострокові або довгострокові – зміни МСБО 1** (опубліковані 23 січня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- **Виручка, отримана до початку запланованого використання активу, Обтяжливі договори – вартість виконання договору, Посилання на Концептуальну основу – зміни обмеженої сфери застосування до МСБО 16, МСБО 37 та МСФЗ 3, і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років – зміни МСФЗ 1, МСФЗ 9, МСФЗ 16 та МСБО 41** (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати).
- **Поправки до МСФЗ 17 та поправка до МСФЗ 4** (опубліковані 25 червня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року).
- **Поправки до МСБО 1 та МСФЗ Практичні рекомендації № 2: Розкриття облікової політики** (опубліковано 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).
- **Поправки до IAS 8: Визначення бухгалтерських оцінок** (опубліковано 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року).

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

- **Відкладений податок, пов'язаний з активами та зобов'язаннями, що виникають внаслідок однієї операції - поправки до МСБО 12** (опубліковано 7 травня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її фінансову звітність. Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Компанії.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

4. Основні засоби

Рух основних засобів за 2021 і 2020 роки, представлений наступним чином:

	Будівлі	Машини	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Всього
Первісна чи переоцінена вартість на 01 січня 2020 року	1 199 914	251 994	287 289	6 976	1 746 173
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	12 473	10 797	2 584	2 564	28 418
Переміщення між групами	4 599	(4 858)	15	244	-
Надходження від приєднання компаній	25 457	1 501	434	28	27 420
Вибуття	(113)	(4)	(34)	1	(150)
Первісна чи переоцінена вартість на 31 грудня 2020 року	1 242 330	259 430	290 288	9 813	1 801 861
Надходження з незавершених капітальних інвестицій	6 646	11 391	2 222	4 637	24 896
Переміщення між групами	7	8	-	(15)	-
Вибуття	(7 908)	(137)	(38)	(106)	(8 189)
Первісна чи переоцінена вартість на 31 грудня 2021 року	1 241 075	270 692	292 472	14 329	1 818 568
Накопичена амортизація станом на 01 січня 2020 року	(26 826)	(13 561)	(23 163)	(3 260)	(66 810)
Нарахована амортизація	(63 669)	(26 647)	(27 398)	(2 373)	(120 087)
Надходження від приєднання компаній	(3 855)	(697)	(214)	(28)	(4 794)
Переміщення між групами	(1 957)	2 021	3	(67)	-
Вибуття амортизації	10	1	34	(1)	44
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2020 року	(96 297)	(38 883)	(50 738)	(5 729)	(191 647)
Нарахована амортизація	(51 967)	(40 601)	(27 854)	(4 361)	(124 783)
Переміщення між групами	-	(14)	-	14	-
Вибуття амортизації	683	97	30	106	916
Накопичена амортизація станом на 31 грудня 2021 року	(147 581)	(79 401)	(78 562)	(9 970)	(315 514)
Чиста балансова вартість на 01 січня 2020 року	1 173 088	238 433	264 126	3 716	1 679 363
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020 року	1 146 033	220 547	239 550	4 084	1 610 214
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2021 року	1 093 494	191 291	213 910	4 359	1 503 054

Рух незавершених капітальних інвестицій в основні засоби за 2021 і 2020 роки, представлений наступним чином:

	Незавершені капітальні інвестиції
Чиста балансова вартість на 01 січня 2020 року	13 157
Придбання	22 986
Переведено до складу основних засобів	(28 418)
Вибуття	(470)
Списання та уцінка	(656)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2020 року	6 599
Придбання	71 886
Переведено до складу основних засобів	(24 896)
Вибуття	(152)
Списання та уцінка	(307)
Чиста балансова вартість на 31 грудня 2021 року	53 130

Тест на знецінення - припущення та їх чутливість

Основні припущення, використані для тесту на знецінення активів, це: ставки дисконтування, ціни продажу та собівартість продукції. Ставки дисконтування визначались на основі середньозваженої вартості капіталу та включають наступні ставки для одиниці, що генерує гроші потоки ("ОГПП"):

- ОГПП сільське господарство: 17,6% для 5-річного періоду і 12,8% для звітного періоду

Ставки дисконтування, застосовані для звітного періоду - це реальні дисконтні ставки (без урахування впливу інфляції).

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Обсяг виробництва оцінювався виходячи з поточного рівня виробництва відповідно до річного бюджету, затвердженого керівництвом Компанії. Потенційне збільшення банку землі, рівня урожайності, кількості корів чи надоїв молока не враховувалася. Витрати на виробництво оцінювали, виходячи з бюджетних витрат на наступний рік, збільшених на очікуваний рівень інфляції, з урахуванням більш високих чи нижчих ставок інфляції для витрат, що прямо чи опосередковано прив'язані до долару США або конкретних індексів. При визначенні відпускних цін Компанія проаналізувала наявні прогнози для експорту та внутрішнього ринку, включаючи прогнозований обсяг попиту та пропозиції та пропозицію, а також законодавчі обмеження на експортні продажі. Компанія визначила наступні ціни реалізації:

Ставки дисконтування, застосовані для звітного періоду - це реальні дисконтні ставки (без урахування впливу інфляції).

Обсяг виробництва оцінювався виходячи з поточного рівня виробництва відповідно до річного бюджету, затвердженого керівництвом Компанії. Потенційне збільшення банку землі, рівня урожайності, кількості корів чи надоїв молока не враховувалася. Витрати на виробництво оцінювали, виходячи з бюджетних витрат на наступний рік, збільшених на очікуваний рівень інфляції, з урахуванням більш високих чи нижчих ставок інфляції для витрат, що прямо чи опосередковано прив'язані до долару США або конкретних індексів. При визначенні відпускних цін Компанія проаналізувала наявні прогнози для експорту та внутрішнього ринку, включаючи прогнозований обсяг попиту та пропозиції та пропозицію, а також законодавчі обмеження на експортні продажі.

Компанія визначила наступні ціни реалізації:

- Пшениця: 7 082 - 7 656 грн. за тонну
- Кукурудза: 6 074 - 6 545 грн. за тонну

Вартість відшкодування активів сільськогосподарської ОГП, визначена за допомогою моделі дисконтування грошових потоків, перевищує балансову вартість активів станом на 31 грудня 2021 року. Аналіз чутливості, розкритий нижче, показує можливий вплив зміни ключових припущень на балансову вартість основних засобів на кінець звітного періоду. Аналіз чутливості ґрунтується на зміні суттєвого припущення, при цьому всі інші припущення залишаються сталими. Аналіз чутливості може не відображати фактичної зміни балансової вартості основних засобів, оскільки навряд чи зміни припущень відбудуться ізольовано одне від одного.

Зменшення балансової вартості основних засобів та відповідне знецінення та/або зменшення резерву переоцінки:

<i>(в тисячах гривень)</i>	ОГП Сільське господарство
Зменшення ціни на 10%	1 503 455
Збільшення собівартості на 10%	1 503 455

Тест на знецінення, проведений станом на 31 грудня 2021 року, показав, що відновлювана вартість активів в сегменті сільського господарства становить 1 721 944 тис.грн. та показує перевищення загальної балансової вартості на 168 637 тис.грн..

Інші питання

Станом на 31 грудня 2021 року балансова вартість основних засобів, яка була б включена до фінансової звітності, якби будівлі були відображені за собівартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності, становлять 1 083 803 тис. грн. (31 грудня 2020: 1 090 172 тис. грн.), а машини та обладнання: 190 645 тис. грн. (31 грудня 2020: 212 360 тис. грн).

Остання оцінка будівель, споруд, машин та обладнання Компанії була проведена станом на 31 грудня 2018 року незалежним оцінювачем відповідно до Міжнародних стандартів оцінки. Більшість будівель та деякі об'єкти машин і обладнання були оцінені за допомогою ринкового підходу, який знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості. Всі інші об'єкти були оцінені за допомогою витратного підходу, який знаходиться в межах 3 рівня ієрархії справедливої вартості.

Чиста балансова вартість основних засобів, які були використані в якості забезпечення кредитів та позик наведена в Примітці 9.

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

5. Запаси

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Готова продукція		
Сільського господарства	100 755	194 598
Всього готова продукція	100 755	194 598
Сировина та витратні матеріали		
Спільного використання	8 152	-
Сільського господарства	-	7 036
Всього сировина та витратні матеріали	8 152	7 036
Товари	234 067	30 084
Незавершене виробництво	604	-
Інвестиції у майбутній врожай	-	181
Всього	343 578	231 899

6. Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги, дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом та інша поточна дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року представлена наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Торгова дебіторська заборгованість	214 459	358 297
Резерв під очікувані кредитні збитки	(2 982)	(6 071)
Всього дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	211 477	352 226

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року представлена наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Дебіторська заборгованість за розрахунками з ПДВ	64 407	224 328
Дебіторська заборгованість за розрахунками з інших податків та зборів	14	252
Всього дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	64 421	224 580

Протягом 2021 року Компанія отримала грошове відшкодування з бюджету в сумі 267 603 тис.грн. (2020: 347 862 тис.грн.).

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року представлена наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Фінансові допомоги видані	1 250	20 305
Інша дебіторська заборгованість	4 344	16 044
Резерв під очікувані кредитні збитки	(2 290)	(4 793)
Всього інша поточна дебіторська заборгованість	3 304	31 556

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЗЕРНО-АГРОТРЕЙД»

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Рух резерву під очікувані кредитні збитки та під знецінення авансів за 2021 і 2020 роки представлений наступним чином:

	Резерв під очікувані кредитні збитки дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги	Резерв під очікувані кредитні збитки іншої поточної дебіторської заборгованості	Всього
На 01 січня 2020 року	(9 396)	(5 621)	(15 017)
(Витрати)/дохід від зміни резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	3 409	(2 012)	1 397
Використання резерву	(84)	2 840	2 756
На 31 грудня 2020 року	(6 071)	(4 793)	(10 864)
(Витрати)/дохід від зміни резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	3 088	2 503	5 591
Інші зміни	1	-	1
На 31 грудня 2021 року	(2 982)	(2 290)	(5 272)

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги та інша поточна дебіторська заборгованість за строками непогашення представлена наступним чином:

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	113 689	(2 102)	166 047	(1 977)
Від 1 до 30 днів	82 361	(619)	133 607	(2 985)
Від 31 до 60 днів	1 891	(130)	27 237	(432)
Від 61 до 90 днів	3 589	(94)	3 843	(189)
Від 91 до 120 днів	759	(37)	2 658	(225)
Від 121 до 365 днів	12 170	-	24 905	(263)
Всього	214 459	(2 982)	358 297	(6 071)

Інша поточна дебіторська заборгованість	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки	Всього заборгованість	Очікувані кредитні збитки
Непрострочена	2 601	(5)	30 352	(466)
Від 1 до 30 днів	361	-	1 716	(46)
Від 91 до 120 днів	-	-	2 033	(2 033)
Від 121 до 365 днів	384	(37)	2 248	(2 248)
Більше 365 днів	2 248	(2 248)	-	-
Всього	5 594	(2 290)	36 349	(4 793)

7. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року залишки грошових коштів та їх еквівалентів представлені наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Поточні рахунки в UAH	1 779	45 028
Поточні рахунки в USD	-	92 688
Всього	1 779	137 716

8. Власний капітал

Зареєстрований капітал Компанії станом на 31 грудня 2021 та 2020 року, представлений наступним чином:

	31 грудня 2021		31 грудня 2020	
	Номинальна вартість	Частка володіння, %	Номинальна вартість	Частка володіння, %
АСТАРТА-КИЇВ фірма ТОВ	4 104.49	99.999%	4 104.49	99.999%
Цукровик Полтавщини АПО ТОВ	0.05	0.001%	0.05	0.001%
Всього	4 104.54	100.00%	4 104.54	100.00%

Управління капіталом

Оптимізація процесу формування та використання капіталу є головною метою Компанії в управлінні капіталом. Стратегічна ціль Компанії - це формування належної системи управління капіталом, завданням якої є контроль та своєчасне коригування структури капіталу, для отримання максимального прибутку та забезпечення фінансової стійкості. Завданням стратегічного управління капіталом є довгострокова конкурентна привабливість та розширення ринків збуту, що сприяє стабільному отриманню прибутку.

Компанія здійснює контроль над капіталом за допомогою розрахунку коефіцієнта фінансового важеля. Фінансовий важіль, коефіцієнт використання позикових засобів - залежність прибутку від ступеня використання позикових засобів. Фінансовий важіль розраховується, як відношення суми позикового капіталу до суми власного капіталу Компанії. Чим більша частка довгострокової заборгованості, тим сильніший фінансовий важіль.

Компанія одержує вигоду від застосування фінансового важеля тільки в тому випадку, якщо дохід, отриманий за рахунок залучення позикових засобів перевищує витрати по виплаті відсотків.

Показники фінансового важеля станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року були наступні:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Позичковий капітал*	946 882	1 264 874
За вирахуванням: Грошей та їх еквівалентів	(1 779)	(137 716)
Чисті зобов'язання	945 103	1 127 158
Власний капітал	204 345	63 839
Всього капітал	1 149 448	1 190 997
Коефіцієнт фінансового левериджу	82%	95%

* Позичковий капітал розраховується як сума довгострокових кредитів та позик, довгострокових зобов'язань з оренди, інших довгострокових зобов'язань, поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими кредитами та позиками, поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями з оренди, короткострокових кредитів та позик.

9. Кредити та позики

Довгострокові кредити та позики	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Довгострокові позики банків	(518 717)	(856 529)
Всього	(518 717)	(856 529)

Короткострокові кредити та позики	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Короткострокові позики банків	(136 391)	-
Позики від небанківських установ	-	(84 824)
Розрахунки по нарахованим відсоткам	-	(10 126)
Всього	(136 391)	(94 950)

Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Банківські позики	(156 844)	(200 243)
Розрахунки по нарахованим відсоткам	(5 483)	(17 028)
Всього	(162 327)	(217 271)

В наступній таблиці представлено узагальнення кредитів та позик в розрізі валют станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року :

	Середньозважена ставка, %		31 грудня 2021	31 грудня 2020
	2021	2020		
Короткострокові кредити				
USD	2,75%	5,00%	(136 391)	(84 824)
Всього			(136 391)	(84 824)
Довгострокові зобов'язання та поточна заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками				
USD	4,79%	6,73%	(675 561)	(1 056 772)
Всього			(675 561)	(1 056 772)
Розрахунки по нарахованим відсоткам			(5 483)	(27 154)
Всього зобов'язання			(817 435)	(1 168 750)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 року всі фінансові та нефінансові ковенанти були дотримані Компанією, тому всі позики класифікуються відповідно до умов кредитних договорів.

Звірка руху зобов'язань з грошовими потоками від фінансової діяльності представлена наступним чином:

	Кредити та позики	Зобов'язання з оренди та відсотки за орендою	Розрахунки по нарахованим відсоткам за кредитами	Отримані фінансові допомоги	Інша кредиторська заборгованість	Всього
Залишок на 01 січня 2020 року	(1 485 348)	(98 403)	(30 492)	-	-	(1 614 243)
Грошовий потік	447 380	34 901	122 931	65 000	67 060	737 272
Нарахування відсотків	(8 638)	(17 754)	(116 473)	-	-	(142 865)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(16 849)	-	-	-	(16 849)
Вибуття зобов'язань з оренди	-	2 067	-	-	-	2 067
Інші фінансові витрати	-	-	-	-	(61 856)	(61 856)
Вплив курсових різниць	(285 727)	-	(3 120)	-	796	(288 051)
Інший рух	190 737	(86)	-	(180 000)	(6 000)	4 651
Залишок на 31 грудня 2020 року	(1 141 596)	(96 124)	(27 154)	(115 000)	-	(1 379 874)
Грошовий потік	(1 850 728)	40 178	69 634	1 316 410	27 273	(397 233)
Нарахування відсотків	-	(7 534)	(48 560)	-	-	(56 094)
Надходження зобов'язання з оренди	-	(99 886)	-	-	-	(99 886)
Вибуття зобов'язань з оренди	-	33 920	-	-	-	33 920
Інші фінансові витрати	(7 750)	-	-	-	(27 238)	(34 988)
Вплив курсових різниць	37 354	-	586	-	(35)	37 905
Інший рух	2 150 768	(1)	11	(2 150 457)	-	321
Залишок на 31 грудня 2021 року	(811 952)	(129 447)	(5 483)	(949 047)	-	(1 895 929)

За рік, що закінчився 31 грудня 2021 року інший рух у сумі 2 150 457 тис.грн. між кредитами та позиками та отриманими фінансовими допомогами виник внаслідок погашення банківського кредиту Компанії пов'язаною стороною і підписанням угоди про переведення заборгованості Компанії перед банком у отриману фінансову допомогу від пов'язаної сторони (2020: 180 000 тис. грн.).

Банківські кредити забезпечені наступними активами Компанії:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Основні засоби	618 933	973 792

10. Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги та інша поточна кредиторська заборгованість

Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року торгова кредиторська заборгованість представлена наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Кредиторська заборгованість за товари	(112 423)	(708 657)
Кредиторська заборгованість за отримані послуги	(16 051)	(7 686)
Інша кредиторська заборгованість	(1 084)	(2 689)
Всього	(129 558)	(719 032)

Інша поточна кредиторська заборгованість станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року представлена наступним чином:

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Отримані фінансові допомоги	(949 047)	(115 000)
Інша кредиторська заборгованість	(1 803)	(1 235)
Всього	(950 850)	(116 235)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

11. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)

Чистий дохід від реалізації представлений наступним чином:

	2021	2020
Добрива та засоби захисту	1 349 904	884 045
Послуги	711 012	555 814
Кукурудза	571 885	613 877
Пшениця	484 246	1 271 321
Насіння	388 711	371 275
Інше	217 372	336 273
Всього	3 723 130	4 032 605
Момент визнання виручки (окремо за кожним джерелом):		
У певний момент часу	3 012 118	3 476 791
Протягом періоду	711 012	555 814
Всього	3 723 130	4 032 605

12. Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)

Собівартість реалізації представлена наступним чином:

	2021	2020
Добрива та засоби захисту	(1 284 196)	(840 638)
Кукурудза	(553 270)	(554 820)
Пшениця	(456 995)	(976 687)
Послуги	(408 883)	(278 405)
Насіння	(356 889)	(341 849)
Інше	(213 826)	(322 789)
Всього	(3 274 059)	(3 315 188)

Собівартість Компанії включає наступні витрати:

	2021	2020
Матеріали	(2 962 820)	(2 933 711)
Амортизація	(147 518)	(142 944)
Послуги	(102 912)	(185 644)
Заробітна плата	(60 809)	(52 889)
Всього	(3 274 059)	(3 315 188)

13. Інші операційні доходи

	2021	2020
Відновлення раніше списаних активів	88 197	32 717
Курсові різниці	31 961	-
Сторно резерву під очікувані кредитні збитки та знецінення авансів	5 591	1 397
Відновлення вартості раніше знецінених основних засобів	1 554	6 835
Інші доходи	11 898	4 361
Всього	139 201	45 310

14. Адміністративні витрати

	2021	2020
Заробітна плата та нарахування	(119 072)	(53 028)
Амортизація	(13 603)	(11 215)
Професійні послуги	(11 891)	(12 784)
Податки та збори	(3 196)	(1 954)
Інші	(15 427)	(6 177)
Всього	(163 189)	(85 158)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

15. Витрати на збут

	2021	2020
Транспортні витрати, зберігання та логістика	(119 876)	(92 703)
Заробітна плата та нарахування	(17 352)	(17 598)
Інші	(3 534)	(3 125)
Всього	(140 762)	(113 426)

16. Інші операційні витрати

	2021	2020
Вибуття необоротних активів	(7 083)	(763)
Пеня та штрафи	(2 786)	(335)
Заробітна плата та нарахування	(2 537)	(1 244)
Амортизація	(1 900)	(520)
Благодійність та соціальні витрати	(494)	(12 577)
Курсові різниці	-	(269 445)
Інші	(1 541)	(746)
Всього	(16 341)	(285 630)

17. Інші фінансові доходи та фінансові витрати

	2021	2020
Інші фінансові доходи:		
Відсотки отримані	753	957
Всього	753	957
Фінансові витрати:		
Відсотки по банківських кредитах	(56 310)	(125 110)
Нараховані відсотки по оренді	(7 534)	(17 755)
Інші	(32 377)	(66 715)
Всього	(96 221)	(209 580)

18. Податок на прибуток

Компоненти витрат з податку на прибуток, представлені наступним чином:

	2021	2020
Поточний податок	(31 542)	(12 498)
Відстрочений податок	(462)	(349)
Всього	(32 004)	(12 847)

Всі доходи Компанії за 2021 та 2020 роки оподатковуються податком на прибуток за ставкою 18%. Звірку між очікуваними та фактичними податковими витратами наведено нижче:

	2021	2020
Прибуток / (збиток) до оподаткування	172 512	69 890
Теоретичні податкові (витрати)/кредит за ставкою 18%	(31 052)	(12 580)
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
Витрати, що не підлягають оподаткуванню	(648)	(304)
Зміни невизнаного відстроченого податку	(304)	(4 208)
Використання раніше невизнаних перенесених податкових збитків	-	547
Приєднання компаній	-	3 698
Всього	(32 004)	(12 847)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Нижче представлені основні відстрочені податкові зобов'язання та активи, визнані Компанією, та рух по ним в 2021 і 2020 роках:

	01 січня 2021	Віднесено/ (кредитовано) на інший сукупний дохід	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	31 грудня 2021
Відстрочений податковий актив визнаний на:				
Резерві капітальних інвестицій	118	-	53	171
Резерві запасів	22	-	(19)	3
Резервах зобов'язань, відрахувань, та дебіторська заборгованість, що вираховується для цілей оподаткування в іншому періоді	1 955	-	(1 006)	949
Визнаний відстрочений податковий актив	2 095	-	(972)	1 123
Відстрочене податкове зобов'язання визнане на:				
Різниці у вартості основних засобів у податковому та бухгалтерському обліку	(1 902)	-	510	(1 392)
Відстрочені податкові зобов'язання	(1 902)	-	510	(1 392)
Всього відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	193	-	(462)	(269)

	01 січня 2020	Віднесено/ (кредитовано) на інший сукупний дохід	Віднесено/ (кредитовано) на прибуток чи збиток	Віднесено/ (кредитовано) безпосередньо на нерозподілений прибуток	31 грудня 2020
Відстрочений податковий актив визнаний на:					
Резерві капітальних інвестицій	-	-	118	-	118
Резерві запасів	-	-	22	-	22
Резервах зобов'язань, відрахувань, та дебіторська заборгованість, що вираховується для цілей оподаткування в іншому періоді	2 703	-	(763)	15	1 955
Різниці у вартості основних засобів у податковому та бухгалтерському обліку	1 536	-	(1 536)	-	-
Визнаний відстрочений податковий актив	4 239	-	(2 159)	15	2 095
Відстрочене податкове зобов'язання визнане на:					
Різниці у вартості основних засобів у податковому та бухгалтерському обліку	-	-	1 810	(3 712)	(1 902)
Відстрочені податкові зобов'язання	-	-	1 810	(3 712)	(1 902)
Всього відстрочені податкові активи/(зобов'язання)	4 239	-	(349)	(3 697)	193

19. Фінансові інструменти та управління ризиками

Управління ризиками

Для діяльності Компанії характерна низка фінансових ризиків: кредитний ризик, ризик ліквідності, ринковий ризик (у тому числі валютний ризик та ризик відсоткових ставок). Компанія переглядає та узгоджує свою політику управління ризиками для мінімізації негативного впливу цих ризиків на фінансові показники діяльності Компанії.

У цій примітці представлена інформація про вплив кожного з цих ризиків, цілі та політики Компанії для вимірювання та управління ризиком.

Кредитний ризик

Компанія приймає на себе кредитний ризик, який являє собою ризик того, що одна сторона за фінансовим інструментом стане причиною фінансового збитку для іншої сторони у результаті невиконання своїх зобов'язань. Кредитний ризик виникає у результаті продажу Компанією продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, у результаті яких виникають фінансові активи. Істотні непогашені залишки переглядаються на постійній основі. Фінансові інструменти, які потенційно наражають Компанію на значні кредитні ризики, в основному включають кошти в банках, а також торгіву та іншу дебіторську заборгованість (Примітка 6).

Торгова дебіторська заборгованість

Нарахування резерву кредитних збитків здійснюється на індивідуальній та на груповій основі. Нарахування резерву на індивідуальній основі здійснюється на основі аналізу заборгованості по окремих дебіторах. Сума резерву, нарахована на груповій основі, коригується на суму резерву, розрахованого на індивідуальній основі.

Компанія визначає кредитний збиток як різницю між усіма передбаченими договором грошовими потоками, що належать до отримання Компанією відповідно до договору, і всіма грошовими потоками, які Компанія очікує отримати, дисконтовану за первісною ефективною процентною ставкою. При оцінці грошових потоків Компанія бере до уваги:

- всі договірні умови фінансового інструмента протягом всього очікуваного терміну дії фінансового інструменту.
- грошові потоки від продажу утримуваної застави або від інших механізмів підвищення кредитної якості, які є невід'ємною частиною договірних умов.

При оцінці очікуваних кредитних збитків Компанія враховує:

- неупереджену та виважену з урахуванням ймовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів;
- часову вартість грошей, розраховану з використанням ставки, що приблизно дорівнює ефективній процентній ставці по активу; і
- обґрунтовану і підтверджену інформацію про минулі події, поточні умови і прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат або зусиль.

Нарахування резерву кредитних збитків на груповій основі здійснюється на основі коефіцієнтів, що залежать від кількості днів прострочення оплати. Аналіз фінансових активів щодо зменшення їх корисності здійснюється на кінець кожного звітного періоду. При аналізі фінансових активів щодо зменшення їх корисності Компанія враховує статистичні дані про прострочену дебіторську заборгованість за останні два роки, враховує макроекономічні чинники, які можуть вплинути на майбутні кредитні збитки та визначає відсоток резерву під кредитні збитки по групах дебіторської заборгованості, розподіленої наступним чином:

- непрострочена дебіторська заборгованість;
- виплати боржника затримуються від 1 до 30 діб;
- виплати боржника затримуються від 31 до 60 діб;
- виплати боржника затримуються від 61 до 90 діб;
- виплати боржника затримуються від 91 до 120 діб;
- виплати боржника затримуються від 121 до 365 діб;
- виплати боржника затримуються більше 365 діб.

Резерв розраховується шляхом множення балансової вартості фінансового активу в кожній групі на відсоток резерву під кредитні збитки.

Фінансові активи за кредитними характеристиками

Кредитну якість фінансових активів, які не є простроченими та знеціненими, можна оцінити, посилаючись на зовнішні кредитні рейтинги (якщо такі доступні) або історичну інформацію про ставки дефолту контрагента.

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів		
Група А	6 064	13 602
Група В	14 093	306
Група С	96 133	182 491
Всього непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	116 290	196 399
Резерв під очікувані кредитні збитки	(2 107)	(2 443)
Балансова вартість: Непрострочена дебіторська заборгованість від контрагентів без зовнішніх рейтингів	114 183	193 956
Прострочена дебіторська заборгованість		
Дебіторська заборгованість	103 763	198 247
Резерв під очікувані кредитні збитки	(3 165)	(8 421)
Всього	100 598	189 826

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Група А представляє існуючих клієнтів (більше одного року), які не порушили умови оплати. Група В представляє нових клієнтів (менше одного року), для яких немає історії дефолту. Група С представляє клієнтів, які є пов'язаними сторонами Компанії.

Прострочена дебіторська заборгованість заборгованості в основному належить контрагентам без зовнішнього кредитного рейтингу.

У році, що закінчився 31 грудня 2021 року, приблизно 78% доходів отримано від 10 клієнтів (2020: 92% доходів отримано від 10 клієнтів). Аванси отримані від цих покупців станом на 31 грудня 2021 року становлять 16 884 тис.грн (2020: 390 403 тис.грн).

Кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів оцінено на основі зовнішніх кредитних рейтингів:

Грошові кошти та їх еквіваленти	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Банки з зовнішнім кредитним рейтингом (Moody's):		
Not Prime	1 667	65 055
Банки без зовнішнього кредитного рейтингу:		
Group A	112	72 661
Всього	1 779	137 716

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності - це ризик того, що Компанія не зможе виконати свої фінансові зобов'язання під час їх погашення. Завданням Компанії є підтримання балансу між безперервністю фінансування та гнучкістю шляхом використання умов кредитування, що надаються, в основному, постачальниками та банками. Компанія аналізує свої активи та зобов'язання за їх строками та планує свою ліквідність, незалежно від очікування строків виконання зобов'язань за відповідними інструментами. У разі недостатньої або надмірної ліквідності Компанія перерозподіляє ресурси для досягнення оптимального фінансування своєї діяльності.

У таблиці нижче подано аналіз фінансових зобов'язань Компанії, розподілених на групи за відповідними термінами погашення, на основі залишкового періоду на звітну дату до терміну погашення за договорами. Суми, які розкриваються у таблиці, є недисконтованими потоками грошових коштів за основною сумою боргу та відсотків.

	Балансова вартість	Грошові потоки за договорами	До 1 року	Від 1 до 2 років	Від 2 до 5 років	Більше 5 років
Станом на 31 грудня 2021:						
Довгострокові кредити та позики	(518 717)	(557 305)	-	(177 566)	(379 739)	-
Довгострокові зобов'язання з оренди	(46 035)	(69 228)	-	(41 925)	(14 580)	(12 723)
Короткострокові кредити та позики	(136 391)	(137 051)	(137 051)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(162 327)	(189 855)	(189 855)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди	(83 412)	(46 976)	(46 976)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(129 558)	(129 558)	(129 558)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	(520)	(520)	(520)	-	-	-
Поточні забезпечення	(29 577)	(29 577)	(29 577)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(950 850)	(950 850)	(950 850)	-	-	-
Всього	(2 057 387)	(2 110 920)	(1 484 387)	(219 491)	(394 319)	(12 723)

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

Станом на 31 грудня 2020:						
Довгострокові кредити та позики	(856 529)	(951 243)	-	(272 403)	(650 380)	(28 460)
Довгострокові зобов'язання з оренди	(40 193)	(99 057)	-	(41 003)	(21 092)	(36 962)
Короткострокові кредити та позики	(94 950)	(96 344)	(96 344)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(217 271)	(277 374)	(277 374)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди	(55 931)	(41 682)	(41 682)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(719 032)	(719 032)	(719 032)	-	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	(183 532)	(183 532)	(183 532)	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	(116 235)	(116 235)	(116 235)	-	-	-
Всього	(2 283 673)	(2 484 499)	(1 434 199)	(313 406)	(671 472)	(65 422)

Ринковий ризик

Ринковий ризик - це ризик того, що зміни ринкових показників, таких як валютні курси, процентні ставки та ціни на акції, вплинуть на дохід або вартість фінансових інструментів. Завдання з управління ринковими ризиками полягає в управлінні та контролі ринкового ризику в межах прийнятних параметрів, оптимізуючи прибутковість.

Валютний ризик

Валютний ризик – це ризик того, що вартість фінансового інструменту коливатиметься внаслідок змін валютних курсів.

Залежність Компанії від валютного ризику представлена на основі балансової вартості відповідних активів у валюті таким чином:

	USD
Станом на 31 грудня 2021:	
<i>Фінансові активи:</i>	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	11 451
Всього фінансових активів	11 451
<i>Фінансові зобов'язання:</i>	
Довгострокові кредити та позики	(518 717)
Короткострокові кредити та позики	(136 391)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(162 328)
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(2 508)
Всього фінансових зобов'язань	(819 944)
Чисті фінансові активи / (зобов'язання)	(808 493)
Станом на 31 грудня 2020:	
<i>Фінансові активи:</i>	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	57 167
Гроші та їх еквіваленти	92 687
Всього фінансових активів	149 854
<i>Фінансові зобов'язання:</i>	
Довгострокові кредити та позики	(856 529)
Короткострокові кредити та позики	(94 950)
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими кредитами та позиками	(217 270)
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(5 229)
Всього фінансових зобов'язань	(1 173 978)
Чисті фінансові активи / (зобов'язання)	(1 024 124)

У таблиці нижче розкривається інформація про чутливість прибутку або збитку до обґрунтовано можливих змін у курсах обміну валют, які застосовувались на звітну дату, за умови, що всі інші змінні величини залишались незмінними.

	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Зміна, %	10%	10%
USD	(80 849)	(102 412)

Зростання курсу гривні до долара США на 10% призведе до зменшення власного капіталу на 66 296 тис. грн. (31 грудня 2020: зменшення на 83 978 тис. грн.)

Ризик зміни відсоткових ставок

Зміна процентних ставок впливає насамперед на позики, змінюючи їх справедливую вартість (за умови фіксованої ставки) або майбутніх грошових потоків (за умови змінної ставки).

Розподіл фінансових зобов'язань за процентними ставками наведено в таблиці:

Ставка	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Фіксована	(416 463)	(867 909)
Плаваюча	(395 489)	(273 687)
Всього	(811 952)	(1 141 596)

Чутливість прибутку до оподаткування до можливої зміни процентних ставок, при всіх інших незмінних умовах через вплив на інструменти зі змінною ставкою виглядає наступним чином:

Ставка	Зміна	31 грудня 2021	31 грудня 2020
Libor	(1%)	3 955	2 737
Libor	1%	(3 955)	(2 737)

Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку на кожну звітну дату визначається на основі ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням за вирахування витрат на придбання фінансового активу чи зобов'язання. Така вартість відповідає 1 рівню в ієрархії справедливої вартості фінансових інструментів. Якщо ринок для фінансового інструменту не є активним, справедлива вартість встановлюється з використанням методу оцінювання. Методи оцінювання охоплюють застосування останніх ринкових операцій між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами, якщо вони доступні; посилання на поточну справедливую вартість іншого інструмента, який в основному є подібним; аналіз дисконтованих грошових потоків та моделі опціонного ціноутворення.

На думку Керівництва Компанії балансова вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, що відображені у фінансовій звітності приблизно дорівнює їх справедливій вартості на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року.

20. Умовні та інші зобов'язання

Компанія здійснює більшу частину операцій в Україні, тобто під юрисдикцією українських податкових органів. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і законодавство, що часто змінюється, яке може застосовуватися ретроспективно, мати різне тлумачення, а в деяких випадках є суперечливим. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною та державною податковими адміністраціями та між Міністерством фінансів та іншими державними органами. У результаті, можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Правила трансфертного ціноутворення, встановлені Законом України «Про внесення змін до Податкового кодексу України стосовно трансфертного ціноутворення» та чинні на 31 грудня 2021 року, дозволяють податковим органам здійснювати коригування на трансфертне ціноутворення та донараховувати податкові зобов'язання щодо контрольованих операцій з пов'язаними та непов'язаними сторонами, якщо ціна операції не є ринковою та не підкріплена належною документацією. Керівництво застосовує усі необхідні механізми внутрішнього контролю для забезпечення дотримання вимог законодавства про трансфертне ціноутворення.

Податкові зобов'язання, що виникають у результаті здійснення контрольованих операцій, визначаються на основі фактичних цін таких операцій. Існує вірогідність того, що в міру подальшого розвитку практики застосування правил трансфертного ціноутворення ці ціни можуть бути оскаржені. Вплив такого розвитку подій не може бути оцінений із достатнім ступенем надійності, але може бути значним в залежності від обсягу контрольованих операцій Компанії.

Протягом 2020-2021 років Компанія здійснювала суттєві контрольовані операції, які регулюються правилами трансфертного ціноутворення. Такі операції включали: експорт сільськогосподарської продукції, нарахування та

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

виплата відсотків. Зазначені операції проводились з пов'язаними особами - нерезидентами, а також з третіми особами із низькоподаткових юрисдикцій.

У зв'язку із різними методологічними підходами у сфері ТЦУ в Україні, а також відсутністю широкої судової практики, керівництво Компанії не виключає, що підходи податкових органів до оцінки контрольованих операцій можуть відрізнятись від підходів, що застосовує Компанія. Якщо податкові органи встановлять, на їх думку, невідповідність умов контрольованих операцій правилу «витагнутої руки», вони можуть вимагати проведення відповідного коригування з податку на прибуток згідно правил трансфертного ціноутворення. Якщо необхідність проведення зазначених коригувань буде обґрунтована податковими органами у суді і донарахування будуть проведені, фінансові результати Компанії можуть зазнати несприятливого впливу. Потенційна сума додаткових податкових зобов'язань не може бути достовірно оцінена станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року.

Станом на 31 грудня 2021 року, керівництво вважає, що Компанія має можливі зобов'язання пов'язані з податковими ризиками, вірогідність яких оцінюється як "більше, ніж незначна", у сумі 23 848 тис. грн. (31 грудня 2020 року: нуль). Ці ризики в першу чергу стосуються поточних судових розглядів щодо певних позовів з боку податкових органів, які нарахували Компанії додаткові зобов'язання з ПДВ та податку на прибуток. Керівництво вважає, що, виходячи з минулої історії судових рішень щодо подібних позовів до Компанії, малоімовірно, що за такими позовами виникне значне врегулювання, і на звітну дату у фінансовій звітності Компанії не вимагається створення відповідного резерву. Керівництво має намір активно відстоювати податкові позиції та тлумачення, застосовані при визначенні суми податків, визнаних у цій фінансовій звітності, у разі їх оскарження відповідними органами. Станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року Компанія не вела інших значних судових процесів, що могли б привести до несприятливого впливу на фінансові результати Компанії.

21. Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив чи здійснювати спільний контроль іншої сторони при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише юридичній формі. Ціни для операцій із пов'язаними сторонами визначаються на контрактній основі, що базується на ринкових умовах.

Операції з пов'язаними сторонами за 2021 і 2020 роки були такими:

	Материнська компанія	Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Інші пов'язані сторони	Всього
За 2021 рік					
Продажі запасів	-	33 982	1 711 371	-	1 745 353
Продажі необоротних активів	-	-	47	-	47
Надання послуг	21	-	657 665	-	657 686
Інші операційні доходи	-	769	3 849	-	4 618
Інші фінансові доходи	58	-	-	9 125	9 183
Закупки запасів	(171)	-	(262 813)	(3 355)	(266 339)
Закупки необоротних активів	-	-	(192)	-	(192)
Закупки послуг	(2 275)	-	(10 275)	(140)	(12 690)
Інші операційні витрати	-	-	-	(14)	(14)
Фінансові витрати	-	(1 253)	(19 884)	-	(21 137)
За 2020 рік					
Продажі запасів	-	2 064 822	1 240 405	-	3 305 227
Надання послуг	56	-	618 533	-	618 589
Інші операційні доходи	-	(571)	7 026	-	6 455
Закупки запасів	-	-	(807 313)	(2 377)	(809 690)
Закупки необоротних активів	-	-	(16)	-	(16)
Закупки послуг	(19 727)	(2 543)	(39 173)	(505)	(61 948)
Інші операційні витрати	-	-	-	(914)	(914)
Фінансові витрати	(5 743)	(4 099)	(10 766)	(103)	(20 711)

Фінансові допомоги видані та отримані від пов'язаних сторін за 2021 і 2020 роки представлені наступним чином:

► ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЩО ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2021 РОКУ

(суми наведені в тисячах гривень, якщо не зазначено інше)

	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії
За 2021 рік:	
Фінансові допомоги видані	
видано	(63 095)
повернено	42 790
Фінансові допомоги отримані	
погашено	(1 316 410)
За 2020 рік:	
Фінансові допомоги видані	
видано	(330 065)
повернено	409 760
Фінансові допомоги отримані	
отримано	180 000
погашено	(65 000)

Залишки за розрахунками із пов'язаними сторонами, станом на 31 грудня 2021 року та 31 грудня 2020 року були представлені таким чином:

	Материнська компанія	Кінцеве материнське підприємство та підприємства під його контролем	Підприємства під контролем безпосередньої материнської компанії	Інші пов'язані сторони	Всього
За 2021 рік:					
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	-	-	184 142	-	184 142
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	-	-	1 340	-	1 340
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	2 747	-	2 747
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(2 509)	-	(104 361)	(2 508)	(109 378)
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів	-	-	-	(712)	(712)
Інші поточні зобов'язання	(608)	-	(949 182)	-	(949 790)
За 2020 рік:					
Довгострокова дебіторська заборгованість	1 276	-	-	-	1 276
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	11	57 167	279 538	-	336 716
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	-	-	5 350	-	5 350
Інша поточна дебіторська заборгованість	-	-	30 985	-	30 985
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	(2 474)	(2 545)	(687 734)	(2 600)	(695 353)
Поточна кредиторська заборгованість з одержаних авансів	-	(390 403)	(95)	(671)	(391 169)
Інші поточні зобов'язання	(426)	-	(115 799)	-	(116 225)
Поточна кредиторська заборгованість розрахунками зі страхування	-	-	(265)	-	(265)
Короткострокові кредити	-	(94 950)	-	-	(94 950)

Інші пов'язані сторони представлені підприємствами під контролем або суттєвим впливом акціонерів кінцевого материнського підприємства, крім тих що знаходяться під контролем Astarta Holding N.V. **Інші операції з пов'язаними сторонами**

Компанія орендує землю, офісні приміщення та основні засоби у пов'язаних сторін і обліковує таку оренду у відповідності з МСФЗ 16. Відповідні активи у формі права користування та зобов'язання визнані в сумах 69 596 тис. грн. та 115 159 тис. грн. станом на 31 грудня 2021 року (31 грудня 2020: 52 367 тис. грн. та 84 087 тис. грн. відповідно). В 2021 році, Компанія визнала амортизацію активу у формі права користування в сумі 36 231 тис. грн. (2020: 32 429 тис. грн.). Витрати по відсотках були визнані в сумі 4 975 тис. грн. (2020: 15 377 тис. грн.).

Застави за кредити пов'язаних сторін

Станом на 31 грудня 2021 активи компанії не використовувалися у якості забезпечення за кредитами пов'язаних сторін. 31 грудня 2020 року банківські кредити пов'язаних сторін були забезпечені основними засобами Компанії на суму 306 802 тис.грн:

Винагорода управлінському персоналу

Провідний управлінський персонал протягом 2021 року складався з Генерального директора та директорів основних підрозділів Компанії. У 2021 році витрати на виплати провідному управлінському персоналу, що включені до складу адміністративних витрат на оплату праці та інших виплат працівникам, з урахуванням податків, пов'язаних із заробітною склали 10 499 тис.грн. (2020: 3 995 тис.грн.).

22. Події після звітної дати

24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала воєнне вторгнення в Україну. У результаті, Уряд України запровадив воєнний стан на всій території України.

Станом на дату випуску цього звіту Компанія продовжує здійснювати діяльність без жодних обмежень. Керівництво Компанії зберігає контроль над усією діяльністю. Офісний персонал працює дистанційно, а виробничий персонал виконує свої обов'язки у відповідних областях діяльності. Приблизно 200 співробітників з усіх компаній Групи були мобілізовані до лав Збройних сил України. Компанія підтримує цих співробітників необхідним захисними засобами захисту та надає їм фінансову підтримку. Міністерство аграрної політики та продовольства України веде спільну роботу з Міністерством оборони України з метою резервування кадрів для надання аграрному сектору можливості провести весняну посівну кампанію.

Компанії Групи успішно провели роботи з обслуговування для підготовки до весняної посівної кампанії та на дату цієї звітності закінчили посівну кампанію згідно плану.

Платежі з обслуговування боргу не є значними для Компанії на цьому етапі і можуть покриватися за рахунок поточних грошових потоків від операційної діяльності, отриманих від реалізації товарів. Компанія має достатні кошти для обслуговування наявного боргу. Компанії Групи має кредитні лінії, відкриті в українських банках, які забезпечують кошти на основні операційні потреби (включаючи заробітну плату, податки, оборотні засоби виробництва тощо). Група вже отримала 340 мільйонів гривень, від українських банків на операційні потреби, необхідні у березні 2022 року. Компанія веде роботу з існуючими та потенційними кредиторами (у тому числі державними банками) для залучення додаткового фінансування, коли в ньому виникне потреба у майбутньому. Група контролює свої зобов'язання на регулярній основі та підтримує тісний контакт з усіма своїми кредиторами. Фінансові показники за кредитними договорами переглядають перегляду на щоквартальній основі.

Бізнес-інформація компаній Групи захищена та зберігається у належних умовах. Резервні сховища усіх бізнес-даних розташовані в різних місцях.

Хоча діяльність Компанії здебільшого поки не зазнала істотного впливу, і керівництво підготувало бюджет на 12 місяців, виходячи з відомих фактів та подій, існує значна невизначеність стосовно майбутнього перебігу воєнного вторгнення, його тривалості, а також впливу на Групу, її співробітників, діяльність, ліквідність та активи у коротко- та довгостроковій перспективі. Існує можливість декількох сценаріїв майбутнього розвитку поточної ситуації, ймовірність настання яких невідома, а ступінь впливу на Групу може бути від значного до вкрай негативного.

Після звітної дати і до дати підписання цієї фінансової звітності Компанія здійснила залучення позик на загальну суму 10 000 тис.грн. для забезпечення операційних потреб.